

LAISVE
Semi-Weekly
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park, N. Y. 11417
Telephone: 641-6887
Area Code 212

Entered as second
class matter at the
Post Office of Jama-
ica, N. Y., under the
Act of March 3, 1979

LAISVE

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

LAISVE—LIBERTY
Dukartsavaitinis

Dalyje Queens apskritys (N. Y.)	\$10.00
Kanadoje	\$10.00
Kitur užsienyje	12.00
Jungtinėse Valstijose	\$9.00
Pavienio egzemplioriaus kaina	10 centų

NO. 47

★ ★ ★ ★ ★
PENKTADIENIS, RUGPIŪČIO (AUGUST) 4, 1972
OZONE PARK, N. Y. 11417
★ ★ ★ ★ ★

METAI 61-IEJI

KRISLAI

Fašistinis melas
Kataliko balsas
Valdiškas aparatas
Išskaitinga operacija
Kiek seimininkė uždirba

— J. GASIŪNAS —

S. J. Jokubka dienraštyje "Vilnyje" antai paskelbė sekamą Tarybų Sąjungos priešų "suradimą".

"Niujorke veikia kažkokia organizacija vardu Americans To Free Captive Nations, Inc. Birželio 11 dieną vykusiam susirinkime pirmininkė ukrainietė Valentina Kalynyk perskaitė organizacijos specialų pareiškimą, kad Tarybų Sąjungoje už kalbėjimą ne rusų kalba ar už tautinių drabužių dėvėjimą deportuojama į darbo stovyklas ar siunčiama į nervų klinikas".

Tokių fašistinių melagių "suradimu" Ch-gos klerikalų "Draugas" apsidžiaugė, nors kiti "vaduotojų" laikraščiai tuo nepasinaudojo.

Pietų Vietnamo Romos katalikų vadas Ngo Cong Duc, smerkdamas Amerikos barbariškus žygius Indokinijoje, pastebi:

— Amerikiečiai sako nori, sulaukyti karo skerdynes, bet mes kasdien maudomės amerikiečių tęsiamų skerdynių kraujuose.

— Amerikos valdžia žino ką daro, bet aš netikiu, kad Amerikos liaudis norėtų tokių dalykų, kokie dedasi Vietname.

Taip, Amerikos liaudis nori taikos, bet Nixono administracija, tarnaudama imperialistų siekiams, tęsia skerdynes.

Ar žinote, kiek Jungtinėse Valstijose valdiškų tarnautojų?

13 milijonų keturi šimtai tūkstančių sudaro už algas dirbančiųjų žmonių skaičių federalinėje valdžioje, valstijų ir miestų valdžiose.

Tai didžiulis valdiškas aparatas, kurį taksų mokėtojai priversti palaikyti.

Tarybų Sąjungoje inkstų persodinimas taipgi praktikuojamas. Tai labai komplikuota ir išskaitinga operacija. Bet Tarybų Sąjungoje tokia operacija atliekama nemokamai ir lengvai prieinama jos reikalingiems.

Jungtinėse Valstijose tokia operacija kainuoja \$4,400. Tai tikrai ne visiems inkstų persodinimo reikalingiems ji prieinama.

Apskaičiuojama, kad vyrui kur nors dirbant, žmona, vaiklita su dviem mažais vaikais namuose, atlieka tiek darbo, kad jei į savaitę reikėtų sumokėti \$177 arba \$9,204 per metus. Jai tenka išdirbti per savaitę apie 85 valandas.

Bet kas gi tokį namų šeimininkės darbą įvertina? Ji

Vietnamo patriotų jėgos padaro priešams daug nuostolių frontuose

Saigonas. — Pietų Vietnamo karinė komanda prisipažįsta, kad patriotų jėgos ir vėl užėmė Bastognės bazę, numušė 29 helikopterus, sunaikino daugiau kaip 50 marinių. Nuostolių padarolabai daug.

Provincijos sostinė Quang Tri patriotų jėgos tebelaiiko. Jau antras mėnuo Saigono jėgos bando ją užimti. Amerikiečių lėktuvas B-52 per klaidą paleido bombas ant Saigono karių įsitvirtinimų ir daugelį užmušė.

Iš Tailando lekiantis didžiulis amerikiečių bombonešis, nepasiekęs Vietnamo, susprogo. Kitas bombonešis Vietname nukrito ar buvomuštas. Keletas amerikiečių lakūnų žuvo.

SAIGONAS. — Pietų Vietnamo budistų dvasiškių griežtai atmetė prezidento Thieu programą rekrutuoti armijon visus, kas tik gali nešioti ginklą.

Irako respublikos sostinė Bagdadas. Irako valdžion įeina ir Komunistų partijos atstovai. Kompartija darbuojasi sudaryti nacionalinį liaudies frontą sėkmingesnei kovai su Izraelio agresoriais.

Aktorė Jane Fonda matė amerikiečių bombomis išdaužytas užtvankas

NewYorkas. — Akademinijos premija apdovanota Hollywoodo aktorė Jane Fonda buvo nuvykusi į Šiaurės Vietnamą. Grižusi spaudos konferencijai pasakoja, kaip amerikiečių nuolatiniai bombardavimai naikina Šiaurės Vietnamo miestus, uostus, geležinkelius ir užtvankas.

Fonda tą viską mačiusi savo akimis. Išgriautos vandens užtvankos sukėlė didžiulius potvynius, prigirdė nemažą civilinių žmonių, apsmė

kaimus ir miestelius. Nuostoliai siekia milijonus dolerių.

Netiesą sako Nixono administracija, kad vengia užtvankas bombarduoti, pareiškė Fonda. Daugiau kaip 50 užtvankų sunaikinta.

Šiaurės Vietname ji matėsi ir kalbėjosi su amerikiečiais belaisviais. Jie nori ir laukia karo pabaigos. Ji ragino amerikiečius lakūnus atsiskirti Šiaurės Vietnamo naikinimą, kovoti už karo baigimą.

Nuėmė algų kontrolę 10 milijonų darbininkų

Washingtonas. — Nixono administracija paskelbė, kad nuima algų kontrolę dar dešimčiai milijonų darbininkų, kurie pirmiau buvo po Algų tarybos jurisdikcija.

Dabar tie darbininkai, kurių algos yra žemiau \$2.75 į valandą, jau nebepaieina po valdžios Algų tarybos jurisdikcija ir niekas jų algų nekontroliuoja. Pirmiau buvo nuimta kontrolė tiems darbininkams, kurie uždirbdavo nedaugiau \$1.90 į val.

Dabar algų kontrolę panaikinta jau apie 30 milijonų darbininkų, kurių algos yra žemiau \$2.75 į val.

WASHINGTONAS. — ALF-CIO paskelbė Kongreso komitetui, kad dabartinė taksų sistema yra "tik legalizuotas apgaudinėjimas", kai beturčiai priversti mokėti taksus, o daugelis turčių visai taksų nemoka.

Sasnos laidotuvės

Liepos 17 d. Vilniuje, Antakalnio kapinėse, buvo palaidota Stefania Sasna-Malinauskaitė.

Gedulo mitinge kalbėjo Vilniaus universiteto vyr. dėstytojas L. Kapočius, Partijos istorijos instituto prie LKP CK direktorius R. Šarmaitis, "Tarybinės moters" redaktorė B. Boreišienė, žurnalistas A. Vaivutskas, reemigrantė R. Diktoraitė, "Gimtojo krašto" redaktorius V. Reimeris.

Laidotuvėse dalyvavo daug reemigrantų iš JAV ir kitų šalių, Vilniaus darbo žmonių.

"TIESOS" INF.

Perkūnas nutraukė elektrą Graikijoje

Atėnai. — Visa Graikija buvo liepos 23 d. suparalyžuota, kai perkūnas trenkė į centrinę elektros jėgainę. "Apstamsinimas" palietė milijonus žmonių.

Už keleto valandų elektros jėga buvo atstatyta. Tada normalumas grįžo.

Pelnai pakilo 16 %

New Yorkas. — First National bankas raportuoja, kad per antrąjį šių metų ketvirtį 748 korporacijos padarė 16% pelno. Per pirmąjį ketvirtį padarė 12%.

Antrojo ketvirčio pelnai siekia daugiau kaip puspenkto bilijono dolerių. Kai kurios didžiosios korporacijos dar nereportavo savo pelnų.

NAUJIENOS IŠ LIETUVOS

TELEFONAS ATĖJO Į KAIMĄ

Telefonas kaime — nepakeičiama ryšių priemonė. Respublikos kaimo gyventojai dabar naudojami 39 tūkstančiaiais telefono aparatai.

O štai šiomis dienomis Šiaulių rajono Naisių ir Ginkūnų gyvenvietėse pradėjo veikti automatinės telefono stotys. Naujosios Belgorode pagamintos koordinacinės stotys veikia patikimai. Šių gyvenviečių žemdirbiams pastatyta 150 telefono aparatų.

— Šiais metais kaimo gyventojams jau įrengėme per 4,500 telefono aparatų. Iki metų pabaigos telefonu naudosis dar apie keturis tūkstančius abonentų, — sakė Respublikos elektros ryšių ir radiofikacijos direktijos viršininkas Stasys Petroška.

J. ŽALYS

30 NAUJŲ NAMŲ

Apie 30 žmonių triušia Akmenės rajono "Raudonosios vėliavos" kolūkio statybos brigadoje, kuriai vadovauja inžinierius D. Jaučokis. Vyrai dirba kolūkio centrinėje gyvenvietėje.

Z. GRICIUS

UŽDUOTYS VIRŠYTOS

Radviliškio rajono Pociūnų tarybinis ūkis įvykdė ir viršijo šių metų pirmojo pusmečio pieno ir mėsos pardavimo užduotis. Valstybei parduota 670 tonų pieno, 320 tonų mėsos.

Pirmaujančių ūkio gyvulininkystės darbuotojų tarpe — melžėjos P. Apivalaitė, O. Savickienė, kiaušinių augintojos J. Gaspariūnienė, N. Brazauskaitė.

R. KAZLAUSKAS

Siūlo vienybę kovai su Izraeliu

Tripolis. — Libijos respublikos vadas Muammar Kadafi pareiškė, kad Libija sutinka susijungti su Egiptu tikslu "pervesti visus šalies išteklius Egiptui naudoti pasirošimui mūšiams su arabų priešu Izraeliu.

Kalbėdamas armijos savanoriams minint 20 metų sukaktį Egipto revoliucijos, kuriai tuomet vadovavo Nasseris, Libijos vadas pasakė, kad tik vieningai arabams veikiant bus galima Izraelio agresiją nugalėti.

Žuvo 9 mainieriai

Blacksville, W. Va. — Kilus kasykloje gaisrui, nespėjo išsigelbėti 9 mainieriai. Neatrodė, kad jie bus gyvi rasti.

Kasykloje kilo gaisras dėl netinkamos priežiūros. Anglies dulkės galėjo būti gaisro priežastimi.

WASHINGTONAS. — Sudano valdžia užmezgė diplomatinius ryšius su Jungtinėmis Valstijomis. Ryšiai buvo nutraukti nuo Izraelio karo su arabų šalimis.

Žuvo trys korespondentai

UPI Telephoto
Gerard Hebert

Saigonas. — Šiomis dienomis Pietų Vietnamo karo frontuose žuvo trys korespondentai, perduodantieji žinias ir nuotraukas Amerikos spaudai.

Vienas žuvusiųjų 45 metų amžiaus kanadietis spaudos fotografas Gerard Hebert, tarnavęs United Press International ir Canadian Broadcasting Corp.

NEW BRUNSWICK, N. J. — Po didelių liūtų ir karščių New Jersey valstijoje ir platioje apylinkėje atsiranda labai daug uodų, tarp kurių yra ir labai pavojingų. Manoma, šiemet bus daug daugiau uodų, kaip per kitus ketų metų.

LAISVĖ

LITHUANIAN
SEMI-WEEKLYPUBLISHED BY THE LITHUANIAN CO-OPERATIVE
PUBLISHING SOCIETY, INC.Published Tuesdays and Fridays, except in case of Holidays
102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK, N. Y. 11417Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
Established April 5, 1911

ANTHONY BIMBA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$9.00	Canada, Lat. Amer., per year	\$10.00
United States, per 6 months	5.00	Canada, Lat. Amer. 6 months	\$5.50
Queens Co., per year	\$10.00	Foreign countries, per year	\$12.00
Queens Co., per six months	\$5.50	Foreign countries, 6 months	\$6.50

Džiaugsmo ašaros gali virsti nusivylimu

Komercinė spauda šiomis dienomis perkrauta pranešimais iš Egipto apie jo "naują kelią". Girdi, prezidentas Sadat, "įsakydamas tarybinams militariniams patarėjams ir instruktoriams išsikraustyti, sudavė Tarybų Sąjungos prestižui baisiausią smūgį".

Tarybinė vyriausybė aiškina, kad tarybinių patarėjų bei instruktorių pasitraukimas pravedamas abiejų šalių draugišku susitarimu. Jie baigė savo pareigas ir grįžta namo.

Prezidentas Sadat aiškina, kodėl jis priėmė išvados, kad laikas egiptiečių armijai pereiti į išimtinai pačių egiptiečių vadovybę. Jis negalys pakęsti dabartinės "nei karą, nei taikos" padėties tarpe Izraelio ir Egipto. Jis ruošiasi naujam karui, o tarybiniai patarėjai jam esą "perdaug atsargūs". Matyt, jie mano, kad naujas karas būtų nauja Egiptui tragedija, ir todėl jie pataria stengtis nesusipratimus išspręsti pasitarimais ir susitarimais.

Kaip ten bebūtų, šie įvykiai rodo palaipsniui slinkimą prie naujo ginkluoto konflikto Vidurio Rytuose. Dabar arabai, su Sadatu priešakyje, atspalaidoję nuotarybinio "perdidelio atsargumo", atvirai kalba apie naujo karo "neišvengiamumą". Na, ir jeigu, numetę į šalį visoki atsargumą, jie vėl įsiveltų su Izraeliu į karą, kaitalada atrodytų dabartinės komercinės spaudos "džiaugsmo ašaros", kad tarybiniam prestižui "yra suduotas baisus smūgis". Jos pavirstų kruvinomis ašaromis. Amerika yra Izraelio talkininkė. Ant mūsų rankų būtų naujas Pietų Vietnamas.

Taigi, vietoje džiaugtis Sadatopasilegimu, visi su sveiku protu neatsisveikinę amerikiečiai turėtų jį pasmerkti, jį kritikuoti.

Pardavinėja darbininkų interesus

Sunkvežiminių vairuotojų didžiulės unijos (International Brotherhood of Teamsters) vadų pasilegimas yra nepateisinamas. Jie net nelaukė, kada Rėpublikonų partija atliks savo suvažiavimą ir nominuos savo prezidentinius kandidatus. Jie pasiskubino iš anksto užgirti Richard Nixono ir Spiro Agnew kandidatūrą antram terminui.

Kai prieš keletą mėnesių prezidentas Nixonas dovanavo bausmę buvusiam šios unijos prezidentui Hoffai ir paleido jį iš federalinio kalėjimo, daugeliui buvo sunku suprasti toki prezidento "geraširdiškumą". Dabar ta paslaptis tapo atidengta. Prezidentui Nixonui dabartiniai unijos lyderiai su Frank Fitzsimmons priešakyje jau tada pažadėjo atiduoti dviejų milijonų narių balsus lapkričio rinkimuose. Dabar paaiškėjo ir tas, kodėl unijos prezidentas Fitzsimmons nepasitraukė kartu su kitais unijų vadais iš prez. Nixono sudarytos algų kontrolės tarybos. Kiti vadai tuoj pamatė, kad ta taryba tarnaus tikrai samdytojams, bet Fitzsimmons joje pasiliko "atstovauti visiems darbininkams". Jis pasirinko darbininkų interesus išdaviko kelią, ir, kaip atrodo, iš jo nežada trauktis.

Žinoma, Frank Fitzsimmons sutikima republikonams paaukoti šių unijsitų visus du milijonus balsus dar toli gražu nereiška, jog jam toji išdavystė ir pasiseks. Tymsterių unijoje jau girdisi aštriausius balsų prieš jos prezidento papildytą išdavystę. Tie balsai nesutinka su unijos prezidento pareiškimu, kad "palaikymas Nixono ir Agnew kandidatūros atitinka geriausių darbininkų ir šalies interesus". Eiliniai unijsitai, bent jau geroka jų dalis, kitaip supranta savo ir šalies interesus.

Kreiva šių vadų galvosena

Kalbant apie mūsų unijų vadus ir jų nusistatymą šiais prezidentiniais rinkimais, reikia sutikti su daugelio laikraščių kolumnistu Tom Vicker, kai jis, aną dieną pasakė: "Atrodo, kad šiemet AFL-CIO hierarchijai trūksta politinio proto". Kaip žinia, ši hierarchija su George Meany priešakyje nutarė neužgirti sen. George McGovern kandidatūros todėl, kad jis esąs "perkairus". Mat, Mr. McGovern reikalauja nutraukti Vietnamo karą ir išsikraustyti iš Indokinijos.

Sakoma, kad George Meany griežtai reikalauja Vietnamo skerdynę toliau tęsti, nes, bijo, kad staigus karontnutraukimas blogai atsilieptų į Amerikos ekonomiką. Jis mano, kad žymiai sumažėtų darbų skaičius, kad dar vienas kitas milijonas darbininkų būtų išmesti iš darbo. O tas girdi, skaudžiai, atsilieptų į darbo unijas, nes daugelio jų daug narių atsidurtų bedarbių gretose. Jo neitkina nei McGovern, nei kiti karo priešų argumentai, kad tie bilijonai dolerių, kurie sušeriami karui ir karinių reikmenų gamybai, būtų nukreipti į kitas pramones, į kitus užsiėmimus, ir todėl darbų skaičius nesumažėtų, arba, protingai pereinant iš vienos rūšies poreikių gamtinimo į kitą rūšį, darbų skaičius neturėtų sumažėti.

Labai keista, kad darbininkų vadams kapitalistinės partijos kandidatas pasidarė perkairus.

Kas ką rašo ir sako

MIRTIES SIAUTĖJIMAS
TARPE LIETUVIŲ IR TENAI

Gavome argentiniečių laikraštį "Vaga" iš liepos 20 dienos ir skaitome apie mirties pasisukinėjimą tarpe Argentinos lietuvių. Trumpu laiku mirė penki lietuviai, būtent: Kazys Lakerauskas, Pijus Lastauskas, Augustas Sklervičius, Alfonsas Leipus ir Magdalena Vyšniauskaitė-Kriveckėnė.

Tai vis senosios kartos žmonės. Kaip pas mus Jungtinėje Valstijoje, taip Pietų Amerikoje be jokio pasigalėjimo mirtis skina šios kartos veikėjus ir eilinius žmones.

* * *

JIE UŽ PARAZITUS

Smetonininkų laikraštis, plūsdamas Tarybu Lietuvai, aną dieną suriko: Lietuvoje "darbo politikoje veikia žiaurus principas: kas nedirba - tas nevalgo".

Tiesa, šis principas yra žiaurus, bet tikrai parazitams. Kai darbo yra, ir kai žmogus yra sveikas, pajėgus, bet nenori dirbti, atsisako dirbti, nori iš kitų darbo gyventi, kas jis, jei ne parazitas?

Smetonininkų organas, prakeikdamas tą principą, teisiškai ir gina parazitus. Irgi, aišku, vardan to mūsų Lietuvos "išdavavimo".

* * *

KUBOS PREMIJERAS APIE SAVO ĮSPŪDŽIUS

Praeitą mėnesį Kubos premjeras Fidel Castrolankėsi Tarybų Sąjungoje pasitarimams dėl bendrų abiejų šalių santykių. Pasikalbėjime su "Daily World" korespondentu J. Golovienho, premjeras savo įspūdžius pasakoja labai entuziastiškai. Jis sako, kad jis šį kartą surado labai didelius Maskvoje pasikeitimus, pasiektus per paskutinius aštuonerius metus po įlankymosi Tarybų Sąjungoje. Daugeli vietų sunku esą beatpažinti. Girdi, radau nepasikeitusius tikrai aerodromą ir Kremlį.

Castro esąs labai patenkintas pasitarimais ir susitarimais su Tarybų Sąjungos vadais. Jie būsią labai naudingi ir reikalingi abiem kraštams.

Castro pasikalbėjime su korespondentu primena pasauliui, kad "Tarybų Sąjunga yra šalis, kurioje prieš virš penkiasdešimt metų prasidėjo revoliucija ir kurioje buvo panaikintas žmogaus žmogum išnaudojimas, kad joje naujas gyvenimas prasidėtų". Jis nurodo, kaip sunki buvo pradžia, kokius priešus Tarybinė liaudis turėjo nugaltėti - ir kontrrevoliuciją, ir užsieninę intervenciją, ir civilinį karą, ir Antrojo pasaulinio karo sunaikinimus. Bet jį išėjo pergalėtoja.

"Tarybinė liaudis žygiuoja pirmyn, ji vis aukščiau kyla ir vis darosi revoliucingesnė", pasakė Castro. Toje laudyje jis surado giliausią supratimą ir simpatiją Kubos liaudžiai, ir tuo jis labai džiaugiasi.

* * *

IR IŠLIEJO SAVO KARCIAJ TULŽI

Praeitą mėnesį Vilniuje įvyko "Tautų draugystės šventė". Joje dalyvavo 2,-

300 šokėjų bei dainininkų. Jie atstovavo visoms tarybinėms respublikoms. Taip pat buvo grupės iš Rytų Vokietijos ir iš Lenkijos.

Visi stebėtojai ir korespondentai sako, kad tai buvo vietinės iš pačių puiklusių, gražiausių kultūrinių sąskrydžių. Bet Chicagos kunigų "Draugas" matė reikalą savo piktą tulžį išlieti ir prieš šį kultūrinį tautų draugystės pavaizdavimą. Jis suriko: "Ši šventė - tik vienas iš daugelio Lietuvos tragedijos aktų. Jos dirigentas - Maskva".

Lietuva pakvietė šokėjus bei dainininkus, Lietuva šią gražią iškilmę suruošė, Lietuvos sostinėje ji įvyko, bet garbė ne Lietuvai, ne jos sostinei, ne jos žmonėms, bet Maskvai!

* * *

JAU SURADO SKURDŽIŲ IR AMERIKOJE

Jau mes buvome pradėję manyti, kad Chicagos menševikų laikraštis be nuolatinio Lietuvos ir Tarybų Sąjungos plūdimo nebeturi laiko pažvelgti į kitus mūsų plataus pasaulio kampelius, ypač į mūsų Amerikos reikalus ir reikalėlius. Gaila, "apsirikome". Mūsų didžiausiai nuostabai liepos 19 dienos laidoje skaitome žinios antrašė: "Amerikoje skursta 25.6 mil. žmonių". Skaičiai paimti iš valdžios oficialių šaltinių. Tarp kitko, sakoma:

"Amerikoje 25.6 milijonai gyvena skurde, reiškia, neuždirbo nei 3,968 dol. per metus. Skurde gyvena 10% baltų amerikiečių ir 31% negrų. Daugiau kaip pusė negrų skurdžių - 56% sudaro šeimos, kurių galvos yra moterys. Baltųjų skurdžių tarpe tokių šeimų yra 30%. Šeimos be vyrų sudaro 40% visų skurstančiųjų amerikiečių. Baltųjų tarpe daugiau skurdo yra - apie 17% tarp žmonių virš 65 metų, o negrų tarpe daugiau skurdžių - 52% yra iki 18 metų amžiaus žmonėse".

* * *

GERAI ATKERTA ŠMEIŽIKAMS

Savaitraštyje "Gimtas kraštas" (liepos 13 d.) straipsnyje "Melo ir šmeižto voratinklis" Viktoras Petratis rašo:

"...Yra pasauly radijo stočių, kurios tarnauja ne taikai, ne progresui. Tai Romos, Vatikano, "Amerikos balso" radijo stočių balsai. Joms talkininkauja Madridas ir Montekaras. Transliuoja tos stotys laidas ir lietuvių kalba. Transliuojamos jos ne pirmą dešimtmetį.

Kokių tikslų siekia minėtų radijo stočių lietuviškųjų laidų vadovai ir rengėjai? Jie "atstovauja" lietuvių tautai, pasakoja Lietuvos gyventojams apie Lietuvą, kurios patys nematė jau beveik trisdešimt metų, pasakoja mums, kaip mes gyvename, lyg patys to nežinotume, ir, žinoma, pakalba apie mūsų "išdavimą". Tik iki šiol niekas negali suprasti, nuo ko jie turėtų "vaduoti".

Nežinoma, dėl ko šių radijo stočių veiklą vertina jų vadovai, rengėjai bei įkvėpėjai iš VLIK'o, ALT'os ir kitų egzistuojančių ir neegzistuojančių nacionalistinių organizacijų? Tik aišku: jos skleidžia šmeižtą, melą, prasimanymus apie Lietuvą,

apie tautą, kurios tariamais gynėjais dedasi. Juk jie, tie patys "užtarėjai" iš "Amerikos balso", Vatikano, Romos radijo, sunkiais Tarybų Lietuvai pokario metais, kai reikėjo atstatyti fašistų sugriautus miestus ir kaimus, fabrikus ir mokyklas, atkurti karo nualintą žemės ūkį, kvietė ne dirbti, ne kurti, o sabotuoti, kenkti, žudyti tuos, kas sąžiningai stojo į darbą. Ar gali vadintis tautos atstovais tie, kas netikėti ir netiki tautos kūrybine jėga, darbštumu. Jie viskuo netiki. Ilgą laiką "Amerikos balso", Romos, Vatikano radijo lietuviškųjų laidų veikėjams Kauno hidroelektrinė buvo tik fikcija, tik dekoracija, o Lietuvos kaimas dar ir šiandien jiems - šiaudiniai stogais, sumukęs, sukrypęs, griūvantis. Tas pats kaimas, kuris išaugina daugiau kaip po 26 dvigubus centnerius grūdų iš hektaro, kuris statosi naujus, mūrinius namus, kuris perka lengvasias mašinas ir televizorius...

Štai Vatikano radijo laidos lietuvių kalba pradėjo savo veiklą 1940 m., vos atkūrus Lietuvoje Tarybų valdžią. Bet kai į Tarybų Lietuvą įsiveržė hitlerinės ordos, laidos buvo tojau nutrauktos. Mat, tada lietuvių tautai jie neturėjo ką pasakyti. Kadfa šistiniai okupantai žudė niekuo nekaltus Lietuvos gyventojus, kad deginogyvus, vežė į mirties stovyklas, griovė miestus ir kaimus, jiems nerūpėjo. Tačiau Tarybinei Armijai išvijus iš Lietuvos okupantus, jie radijo šmeižto ir melo kampaniją tuoj pat atgaivino. Vėl buvo "susirūpinta" lietuvių tautos likimu. Tačiau kiek besistengty VLIK'ai, ALT'os ir jų pagalbininkai iš minėtų radijo stočių, darbas bergždžias. Gyvenimas daro savo. Jis negailestingai demaskuoja tariamųjų patriotų melą ir prasimanymus".

Nevyksta nuslopinti darbininkų kovų

Roma. - Naujasis Italijos premjeras Giulio Andreotti, sudaręs koalicinę valdžią iš krikščionių demokratų, socialistų ir liberalų, pasigyrė galėsiąs pažaboti darbininkų kovas.

Pasirodo, kad jo pastangos niekais nueina. Darbo unijos vieningai kovoja už didesnes algas ir geresnes darbo sąlygas. 1,700,000 ūkio darbininkų ir nuomininkų buvo paskelbė generalinį 48 valandų streiką.

LD Preiskalai

NOMINACIJOS BAIGTOS

Šį mėnesį bus išsiuntinėtos balsavimo blankos visoms kuopoms. Balsavimai į LLD Centro komitetą ir alternatus tęsis nuo rugsėjo 1 d. iki spalio 31 d.

Kandidatais apsiėmė į Centro Komitetą visi dabartiniai komiteto nariai ir viena nauja kandidatė. Štai jų vardai: Ieva Mizarienė, Antanas Bimba, Katrina Petrikienė, Jonas Grybas, Povilas Venta, Lilija Kavaliauskaitė, Anne Yakštis ir Helen Ferierienė.

Kandidatais į alternatus apsiėmė sekami: Adolfas Gilman, Nastė Buknienė, Petras Solomskas, Nelė Ventienė ir Adelė Raniienė.

Turime aštuonis kandidatus į Komitetą ir penkis į alternatus. Balsuoti gali kiekvienas narys už septynis į Komitetą ir keturis į alternatus.

Nominacijų blankas patikrino B. Keršulienė, W. Keršulis ir J. Bernota. Širdingai dėkojame jiems už tai.

Jau beliko tik keletas savaitžių iki mūsų Draugijos konferencijos, kuri įvyks Chicagoje, rugpiūčio 25 d. Svarbiausias klausimas šioje konferencijoje, tai prisiruošimas prie Draugijos 60 metų gyvavimo jubiliejaus, kuris įvyks 1975 metais. Kaip jau buvome rašę iš Centro, mes manome išleisti tais metais nariams almanachą.

IEVA MIZARIENĖ, Centro Sekretorė

Laiškai redakcijai

"Laisvės" Redaktoriumi
Mielas Drauge!

Vasara - atostogų metas. Didelis judėjimas autobusų ir geležinkelių stotyse, aeroportuose. Tūkstančiai žmonių kasdien išvyksta ir atvyksta įvairiomis kryptimis.

Kaip ir kasmet tėvų žemę lanko išeiviai lietuviai ir jų vaikai iš Jungtinių Valstijų, Kanados, Brazilijos, Vilniaus gatvėmis dažnai praskrieja autobusus su užrašu: "Inturistas". Pro jo langus matyti, kaip kokios gidės su mikrofonu pasakoja keleiviams apie Vilnių ir jo laimėjimus.

O Vilnius smarkiai keičiasi. Ne tik suaugo, sulapojo aukštais medžiais nauji miesto skverai, pasodinti karo griuvėsių vietoje, bet išliko ir visai nauji rajonai. Per keletą metų išaugo modernūs didmiesiškas Lazdynų rajonas. Tai lyg nuostabi Brazilijos sostinė, suplanuota ir išdėstyta gabijų architektų.

Nuopat ankstyvo ryto plaukia automobilių srautas. Milicininkui, reguliuojančiam judėjimą, jau reikia sukti ranką, raginant vikriau pro pėsčiųjų masę skverbtis atsargius vairuotojus. Deja, vidurdienio kaitroje jau susidaro ir vadinamasis "smogo" debesėlis. Ypač šeštadieniais, kai daug kas nuosavomis lengvosiomis skuba vėžiauti, grybauti ar tik nusimaudyti ten, kur dar niekas nesimaudo.

Pėstieji turi ne tik duoti jiems kelią, bet ir alsuoti jų automašinų iš paskos virvele padriektas dujas. Tiesa, tydujų nedaug, bet vis tiek tai dujos, ir einant norisi užsiimti burną, kad nors keletą metrų nutoltum nealsuodamas. Žmogus tikiesi, kad, kuo mažesnę dozę tydujų įtrauksi į plaučius, tuo daugiau šansų liks negauti plaučių vėžio.

Tiesa, šitokią baimę gauti vėžį kiek sumažina skelbiamieji straipsniai, kad šią ligą sukelia neuroziniai organizmo sutrikimai, kad svarbiausi vežio sužadintojai yra įvairiausios šizofreninės, neveltimi smaigiančios neurozės. Bet, žinoma, tai tik hipotezės.

Aplink Vilnių plačiau lankydriekiasi vadinamieji kolektyviniai sodai. Čia kasdien popiečiais pluša tūkstančiai vilniečių. Malonu pasigėrėti tydujų sodų vaizdais. Dažnas sklypelis skęsta, vilnija margiausiose gėlėse. Dau-

gelis turi susirentę mažą namuką su verandėle. Vakaraš Vilniaus kryptimi skubančiuose autobusuose pilna keleivių su kibirais, kuriuose raudonuoja braškės, serbentai, agrastai, o rudenio akį veria prinokę obuoliai, kriaušės.

Kolektyvinius sodus pasiekti galima tankiai kursuojančiais autobusais. Deja, kai kas linksta važinėti klaidia birbiančiais, kulcos greičiu lekiančiais motociklais. Žinoma, kartais jie trenkiasi į kitą transportą, ir jų neišgelbsti nė plieniniai šalmai.

Suprantama ty motociklininkų psichologija. Kaip nespustelsi greičio rodyklės iki 100 kilometrų per valandą, kai asfaltas toks lygus ir tu leki, tarytum apžergęs koki ugnies puskštį. Pasi-junti, lyg būtum apsiavęs devynmyles pušnis. Kyla didelė pagunda tapti lyg greitakojų pasakos milžinu, savotišku antžmogiu. O kad šį pagunda slepia mirtį, visai pamirštama. Čia tas pat, kas ir maudantis. Kaip smagu jūroje nardyti po bangas! Negi toks smagumas galėtų slėpti mirtį! Tokia jau žmogaus psichika. Reikia vienam kitam nusikęsti jūroje ar išsistiekti ant asfalto, kad kiti susimąstytų, ar atsilaikę pagundai, sumažintų greitį.

Atleiskite, kad aš rašau apie tokius dalykus. Jus, žinau, slegia visai kitokios problemos.

Nuliūstame, perskaite, kad vieną po kito "Laisvės" darbuotojus prisilegia liga ir laikraštis išeina plonytis. Tokia jau rūsti kapitalistinio gyvenimo tikrovė. Suprantame, kaip jums labai skaudu, kai esate priversti užleisti savo pozicijas vis smarkiau įsisiautėjančiai reakcijai. Jūsų prezidento vizitas daug reiškė įtampai sumažinti, tačiau negalima pamiršti, kad visos derybos Maskvoje vyko, kai jo pasiųsti lėktuvai be perstojo mėtė bombas Vietname ant mokyklų ir ligoninių.

Bet aš žinau, kad jūs domitės gyvenimu Lietuvoje, kad norite žinoti, kokiomis problemomis mes užsiėmę. Vieną kitą iš tydujų problemų, žinoma, subjektyviai pateiktą, rasite pridėtoje medžiagoje. Šios temos ne kartą buvo diskutuotos mūsų spaudoje, bet jūs galėjote jas praleisti. Čia jos surinktos į vieną vietą.

Štai man teko diskutuoti spaudoje aplinkos poveikį žmogaus psichikai pakeisti. Daug kas pritarė tai minčiai, bet kai kas ir nesutiko. Aš teigiau, kad, pavyzdžiui, uniforminių kepuraičių dėvėjimas moksleiviams turi didelį auklėjamąjį poveikį. Uniforma verčia jaunuolį pasitempti. Deja, ne visi pedagogai atkreipė į tai dėmesį. Labai svarbu yra suprasti, kad uniformingas dėvėjimas yra reikšmingas svertas auklėjimo darbe.

Kita problema - autoavarijos. Aš jau paliečiau ją, pasakodamas apie Vilnių. Daug kas laiko tas aukas beprasmiškomis. Tikrai jos tokios tampa, kai apie jas nutylima. Bet, apie jas pasakelbus, jos tampa įtaigia perspėjimo priemone.

Linkiu jums nepasiduoti, neužleisti pozicijų. "Laisvė" ir toliau palaikyti galimai nesumažintą.

Karštai spaudžiu jums dešinę

J. SIMONIS

1972.VII.15 Vilnius

IŠ LAISKŲ

Mielas drauge!

Neseniai, per L. Joniko paminklinio akmenų atidengimą, turėjau malonią progą susitikti su Jums gerai pažįstamomis viešniomis Elena ir Amelija Jeskevičiūtėmis, o taip pat su Artūru Petrika. Mane nudžiugino jų susižavėjimas mūsų socialistinio kaimo pažanga. Malonu buvo klausytis, kaip gražiai Elena kalbėjo apie tuos gerus jausmus, kuriuos sukelia tarybinių žmonių pagarba pažangios emigracijos nuopelnams. Drauge teko pasidomėti "Laisvės" rūpesčiais. Iš tikro, labai gaila, kad jūsų kolektyvą ištiko sunkumai, kad "Laisvę" tenka spausdinti nepalankiomis sąlygomis. Tačiau taip pat paliko gilių įspūdį svečių įsitikinimas, kad sunkumus galima įveikti, nes pažangusis judėjimas ne sykį yra nugalėjęs rimtas kliūtis.

Reikia pagirti Niujorko pažangius tautiečius, kad būtent jie šiemet siūnė daugiausia savo atstovų į respubliką susipažinti su socializmo laimėjimais. Neseniai atvyko į svečius ir Jūsų geras talkininkas Antanas Petrika su žmona Margarita. Mes žinome, kad jis yra pakėlęs sunkią ligą, todėl maloniai stebina jo pasiryžimas dar kartą pamatyti mūsų gyvenimą, gimtąsias vietas. Tokie visi pasiryžę, nugalintys sunkumus mūsų pažangūs bičiuliai, ir tai stiprina mūsų įsitikinimą, kad pažangūs tautiečių veikla dar ilgai bus vaisinga.

Pažangūs bičiuliai, aktyvūs "Laisvės" talkininkai, nuširdžiai džiaugiasi Tarybų Lietuvos laimėjimais mūsų šalies tautų šeimoje, švenčiančioje garbingą 50-metį. Jie buvo liudininkais ir įspūdingos Liaudies ansamblių šventės, skirtos šiai įžymiai datai ir pademonstravusios mūsų krašto kultūros suklestėjimą socializmo sąlygomis. Kiekvienas mūsų pažangių tautiečių, apsilankęs Lietuvoje, rašinyje ar straipsnyje pažangioje spaudoje prisideda prie kovos už tautų bendradarbiavimą, padeda skleisti tiesą apie tarybinių tautų draugystės neįveikiamumą.

Ta proga noriu Jus nors trumpai informuoti apie įvykius, kurie visiškai nepelnytai sukėlė daug triukšmo užsienio spaudoje, kuriuos mūsų priešai bando panaudoti antitarybinei propagandai.

Kaip žinoma iš mūsų oficialių pranešimų ir medžiagos, kurią spausdino ir Jūsų laikraštis, š. m. birželio 14 d. Kaune susidėjo jaunuoju (beje, jis priklausė komjaunimo sąjungai) R. Kalanta. Jo savižudybės priežastys buvo grynai asmeninės. Jis sirgo nervų liga, kuri, kaip patvirtino medicinos specialistai, kelis mėnesius prieš mirtį smarkiai paastrėjo ir privedė prie savižudybės.

Mes kruopščiai ištyrėme visas savižudybės aplinkybes ir tvirtai įsitikinome, kad R. Kalantos savižudybės neturėjo nieko bendro su jokiomis politinėmis aplinkybėmis, buvo tikrai asmeninio pobūdžio - sunkios psichinės ligos išdava.

Mūsų priešai bando panaudoti ir kitus savižudybės atvejus. Tačiau šie atsitikimai nieko bendro neturėjo su politika. Nusizudę alkoholiškai, morališkai degraduoti žmonės, kurie ne vieną kartą jau

yra bandę tai padaryti. Mūsų specialistai - psichiatrai aiškina, kad vienas plačiau žinomas savižudybės atsitikimas gali pilnai paskatinti kitus, psichiškai nesveikus žmones, kurie jau buvo linkę nusižudyti. Savižudybių buvo visais laikais, nes visada gali pasitaikyti sergančių psichinėmis, nervų ligomis.

Mes gavome pažangius JAV, Kanados lietuvių laikraščius ir esame dėkingi, kad Jūsų spaudoje buvo išspausdinta mūsų medžiaga, teisingai nušviečianti minėtus įvykius. Mūsų priešai - buržuaziniai nacionalistai stengiasi visada pavaizduoti Tarybų Lietuvą iš pačios juodžiausios pusės, jie dabar džiaugiasi, kad esą, "Lietuva pagarsėjo per Brazinkus, Simokaičius, Kudirkas, Kalantą...". Taip garsinti savo giminę gali tik pikčiau si jos priešai, kuriems akla neapykanta sumaišė protą.

Mes dėkingi Jums ir Jūsų asmenyje visiems pažangiems lietuviams, kurie remia Tarybų Lietuvą, pasakoja apie ją tiesą, kovoja su jos aršiausiais priešais. Tarybų Lietuva garsėja ir garsės ne kriminaliniais nusikaltėliais ir psichiškai ligoniais, o savo laimėjimais visose gyvenimo srityse, savo aukšta socialistine kultūra, savo puikiais darbininkais, mokslininkais, rašytojais, kultūros veikėjais.

Šiuo metu Tarybų Lietuvos žmonės, kaip ir visa tarybinė liaudis, užsiėmusi svarbiais komunistinio statymo darbais, kuriuos spartina ir įkvepia TSKP XXIV suvažiavimo nutarimai ir artėjantis Tarybų Sąjungos jubiliejus. Respublikoje dera gražus derlius, tik rūpesti pradėjo kelti padažnę liūtį. Jie neramina ne tik gausius pajūryje besilinsčius respublikos žmones, kiek kaimo žmones, besirūpinančius sienapiute. O žolė gera užaugo. Jau daug nušienauta, tačiau lietus trukdo šį darbą sėkmingiau dirbti.

Užtat daugiau silosuojame. Jau bręsta ir grūdinių kultūrų aukštas derlius, tik liūtys kai kur šiek tiek prislėgę prie žemės, bet nuostolių mažai turėsime. Mes nenusimename, nes įsitikinę, kad dabartinėmis ūkio tvarkymo sąlygomis, su dabartine patirtimi ir technika ir gamtos kliūtys lengviau įveikiamos. Šieno šiemet jau gavome tris kartus daugiau nei pernai.

Savo laimėjimuose mes matome ir Jūsų, pažangių bičiulių, indėlį, tad visuomet mielu žodžiu prisimename jų savo darbuose ir šventėse. Todėl leiskite dar kartą padėkoti Jums asmeniškai ir visiems Jūsų bendražygiams už nepalaužiamą ryšį, už didžią ištikimybę pažangos ir demokratijos reikalui, už gilią meilę mūsų Lietuvai.

Jūsų

1972 m. liepos 4 d.
Vilnius

34,000 naujų narių

Paryžius. - Nuosausio 1 d. Prancūzijos Kompartija gavo daugiau kaip 34,000 naujų narių. Partijos jėgos žymiai sutvirtėjo.

Šių metų Kompartija įeina į bendrą liaudies frontą su socialistais. Kompartija kviečia visus darbo žmones vieningai kovoti prieš didįjį kapitalą.

Lietuvoje draugai apie mūsų buvusią veikėją St. Sasną

Vilniaus "Tiesoje liepos 18 d. buvo pranešta: "Vakar Vilniuje, Antakalnio kapinėse, buvo palaidota Stefanija Sasna-Malinauskaitė. Gedulo mišingė kalbėjo Vilniaus universiteto vyr. dėstytojas L. Kapočius, Partijos istorijos instituto prie LKP CK direktorius R. Šarmaitis, "Tarybinės moters" redaktorė B. Boreišienė, žurnalistas A. Vaivutskas, reemigrantė R. Diktoraitė, "Gimtojo krašto" redaktorius V. Reimeris.

Laidotuvis dalyvavo daug reemigrantų iš JAV ir kitų šalių, Vilniaus darbo žmonių.

O mūsų miela jai draugei mirus, liepos 15 dienos "Tiesoje" Grupė draugų paskelbė tokį nekrologą:

"1972 m. liepos 14 d. po ilgos ir sunkios ligos Vilniuje mirė Jungtinių Amerikos Valstijų pažangiųjų lietuvių veikėja, asmeninė pensininkė Stefanija Sasna.

Stefanija Malinauskaitė-Sasna gimė 1895 m. liepos 5 d. vargingųjų valstiečių šeimoje Gedrimų kaime, Ylakių apylinkėje, Skuodo rajone. 1913 m. ji išvyko į JAV, apsigyveno Ročesterio mieste ir dirbo moteriškų drabužių siuvėja.

Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos idėjų įtakoję S. Sasna pradėjo reikštis kaip revoliucinė mark-

sistė. Ji priklausė Amerikos socialistų partijos ir Amerikos lietuvių socialistų sąjungos kairiajam sparnui. 1919 metais ji buvo viena iš JAV Komunistų partijos ir Amerikos lietuvių komunistų sąjungos kūrėjų.

1920 metais Stefanija Sasna su savo vyru Juozu Sasnausku iš JAV grįžo į Lietuvą ir čia įsitraukė į pogrindinį komunistinį judėjimą. Užsitikimą būti oficialioju laikraščio "Mūsų kelias" redaktoriu jos vyras buvo suimtas ir pasodintas į Kauno kalėjimą, kur susirgo džiūva. S. Sasna su savo vyru buvo priversta grįžti į Ameriką.

Apsigyvenę Ročesteryje, nuo 1924 m. jie tęsė visuomeninę veiklą.

Nuo 1934 metų S. Sasna buvo pakviesta nuolatiniam darbui į pažangiųjų JAV lietuvių dienraštį "Laisvė", kuriame dirbo iki 1970 metų liepos mėnesio, tai yra iki išvykimo gyventi į gimtąjį kraštą.

Dirbdama "Laisvės" redakcijoje ir spaustuviėje, S. Sasna aktyviai dalyvavo ir visuomeniniame darbe.

Stefanija Sasna buvo karšta savo gimtosios žemės patriotė. Atkūrus Tarybų valdžią Lietuvoje, S. Sasna pažangiojoje JAV lietuvių spaudoje stengėsi objektyviai nušviesti Tarybų Lietuvos ir visos Tarybų šalies pasiekimus."

PATARLES IR PRIEZODŽIAI APIE KUNIGUS

IŠ LIETUVIŲ TAUTOSAKOS

Lietuvių tautosakoje reikšmingą vietą užima patarlės ir priežodžiai. Jose labai gražiai pasireiškia liaudies sąmojis, optimizmas, jumoras. Patarlės ir priežodžiai taikomi įvairiausiems gyvenimo atvejams, plačiai vartojami šnekamojoje kalboje. Juose atsispindi liaudies patirtis ir gyvenimas, koks jis buvo prieš kelis šimtus metų ir netolimoje praeityje. Patarlėmis liaudis apibūdina savo buitį, papročius, gyvenimo sąlygas. Šiuose kūriniuose atsiskleidžia mi parastų žmonių gyvenimo vaizdai.

Labai populiarios patarlės ir priežodžiai nukreipti prieš kunigus. Kunigai žmonių laikomi išnaudotojų bendrininkais, jų interesų gynėjais. Klebonija ir dvaras liaudies piešiami toms pačiomis spalvomis ir vienodai vertinami. Pajuokiamas kunigų godumas, prisirišimas prie turtų, siekimas išgauti iš žmonių kiek galima daugiau pinigų. Dažnai pajuokiami kunigų pagalbininkai, davatkos ir kt.

Visa tai sakyte sako, jog nežiūrint valdančiųjų klasių ir bažnyčios pastangų, darbo žmonės nepasidavė religiniams prietarams, sveiku savo protu gyvenimo prasmę suvokė ne ten, kur skelbė ją esant dvasininkai, ir nettiesiogiai pajukė bažnyčios siūlomą gyvenimo normą bei pačią religiją.

Spausdiname keletą lietuviškų liaudies patarlių ir priežodžių, nukreiptų prieš reakcinę dvasiškiją:

Bep pinigų neišganytas.

Dangus - brangus, tik ponams patogus.

Ir velnią už pinigus į dangų įleis.

Išsiėdusi kaip kunigo gaspadinė.

Kas turi pinigų, nebijo ponų nei kunigų.

Ką nuo kunigo gausi, tą su velniu pasidalysi.

Kunigas dievą prašo, skatinką mato.

Kunigo kišenės nepripildysi, nors ir prazils.

Kunigo tiesa ant liežuvio, o jo dora - kišenėje.

Kunigai ir ubagai svieto procią gyvena.

Kunigai supona is vieną ie - na traukia.

Kunigas dievą už pinigus pardavinėja.

Kunigo kišenė, ubago krepšys netur dugno.

Kunigų pinigais pekla brukavota.

APIE ŠAUNŲJĮ LIETUVOS JAUNIMĄ

Vėslus Lietuvos atžalynas

Kaigalvoji apie savogimtojos krašto ateitį, žvilgsnis savaime krypta į jaunimą, į tuos, kurie išlaikys, kas sukurta, pradės tai, kasteiks ateinančių kartų rankoms ir protams. Neatsitiktinai mūsų Salomėja Nėris, grįždama po karo audrą į Lietuvą ir laimindama kiekvieną išlaisvintos gimtosios žemės pėdą, sveikino ir jaunąją kartą: "Būk sveikas, Lietuvos jaunime, pavasariui tu panašus!"

Ta jaunoji karta, į kurią įkreipėsi, šiandien nebe pirmos jaunystės žmonės. Tačiau jie įkūnijo ir paliko mūsų, socialistinėms sąlygom gyvenančio jaunimo charakterio principus. Tai ryžto, veiklos, meilės savo kraštui ir jo naujam gyvenimui bruožai. O šiuos bruožus pagrindė su socializmu atėjusi istorinė pažanga, socialinės permainos, šviesios gyvenimo perspektyvos bendrame pažangos kelyje džiaugsmingas suvokimas. Juos ugde darbas ir mokslas, mokslas ir darbas, sėdint ir prie traktoriaus, ir prie valstybės vairo.

Šitą jausmą galėjo pajautie, kas po socialinės priešpaudos slogučio ir šurpų karo metų sukrėtimų išvydo atsiveriant kelią į didelę erdvę, - į mokslą, į šviesą, į lygias galimybes kiekvienam pritaikyti savo gabumus ir įtvirtinti SAVE kaip žmogų, kaip asmenybę, tapti savo likimo šeimininku ir istorijos kūrėju. Nebaugino sunkumai ir nepritekčiai, o džiugino pagarba nacionalinės kultūros demokratiniams palikimui, galimybės kurti visai tautai skirtą, jai suprantamą ir prieinamą meną ir literatūrą, mokslą ir kultūrą, ekonominis tautos gyvenimo pagrindus.

Per kelis praėjusius dešimtmečius mūsų gyvenimas neatpažįstamai pasikeitė. Po šia mūsųose įprasta frazėje slypi nesuskaičiuojamų gyvenimo faktų, tendencijų, problemų visuma ir keleriojai, jei ne dešimtis kartų, išaugę jų mastas. Toks pat mastas būdingas ir jauniosios kartos gyvenimui ir darbui. Jeigu šiemet turėjome apie 58,000 studentų (o kur dar specialųjų vidurinių mokyklų ir technikumų studentai!),

Kunigų surinkimas - bieso pragėrimas.

Su kunigais prasidėsi - ir pats padvėsi.

Poteriai - ne bulbinė, nesurugs.

Pinigai ir dangun vartus atidaro.

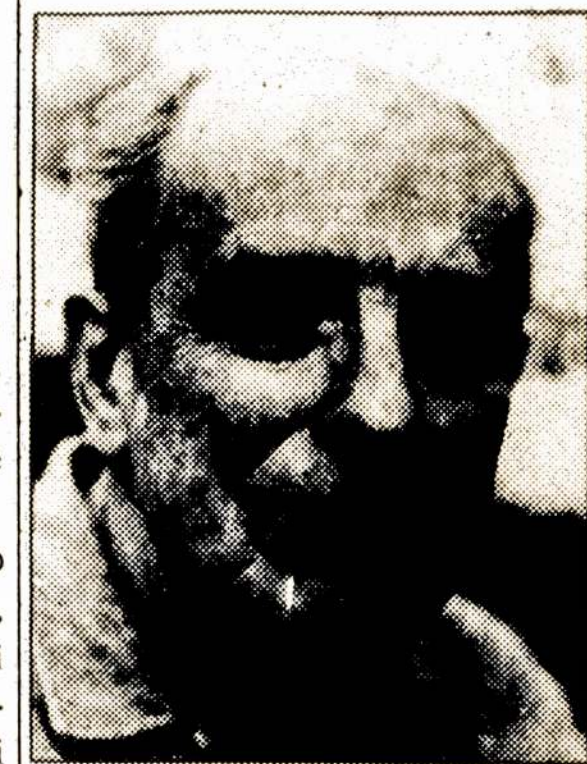
Už pinigų kunigas ir velnią dangun nugabens.

Už stalo galo tik ponai ir kunigai.

Velniats dvarc gimė, klebonijoje išaugo.

PARINKO A. VAILIONIS

Leidžia: "Gimtojo krašto" redakcija, Vilnius, Tiltoskg. 8/2

WALTER LOVENTFELS

Poetas, komunistas, kovotojas, 27 knygų autorius, šiomis dienomis atšventęs savo 75-ąjį gimtadienį.

reikia tokios mokslo ir kūrybinės inteligentijos išaugimas, sakysime tiesiai, kuklų palikimą paveldėjusioje tautoje. Kai kam norėtųsi įsikėti fraze, jog mūsų dabartinis jaunimas - ne savo tėvų vaikai, kad jie tariamai išsiveržę iš tam tikrų rėžimų. Bet juk gimtoji žemė, jos klimatas jame augančiam daigui niekada nebuvo panašiai. Tai paprasčiausiai reikėtų išsižadėjimą savęs.

Kiekvienas iš mūsų žino, iš kur ir kaip atėjome, kas sudaro mūsų gyvenimo turinį ir jo esmę. Tie, kurie brangins mūsų nacionalinę kultūrą, mūsų tautos rytdieną, jos sveiką darbingą kamieną, nesutapatins vienokios nesutikosiosios likimo su visos kartos gyvenimu, darbu, kūryba. Tai būtų itin primityvi, valandos gyvenimui skirta spekuliacija, kaip visada, aplenkianti esminius faktus ir reiškinius. Veržli, nerimastinga, ieškanti, ištikima mūsų gyvenimo idealams jaunoji karta - tokia ji yra, tokia ir bus, ir tai vienas akivaizdžių mūsų tikrovės faktų, kuris negali nekelti pasididžiavimo jausmo.

A. MALDONIS, poetas, Lietuvos TSR Rašytojų sąjungos valdybos pirmininko pavaduotojas

V. DAUNORAS, Lietuvos TSR liaudies artistas

Tarybų Sąjunga statys jūrinę užtvanką

Tarybų Sąjungos vyriausybės organas "Izvestijos" rašo, kad yra ruošiami planai pastatyti trijų mylių ilgio, skersai Kerčio pertaką užtvanką. Ši užtvanka atskirtų Azovo jūrą nuo Juodosios jūros.

Reikalas svarbus. Azovo jūra yra negili ir nedidelė. Į ją įteka Dono, Kubanės ir eilė mažesnių upių. Jūroje vanduo buvo pusiau prėsas. Ten skaitlingai veisėsi saviruogės, eršketai, čamsos, keršiai, sterka, voblos kildės, belugos ir daugelis kitų pusiau prėsos vandens žuvų.

Kada tapo ant Dono upės įrengta Čimlensko jūra, nuo jos išvesta daug laukų drėkinimo kanalų. Tai įsigi daug drėkinimo kanalų nutiesta į laukus nuo Kubanės upės, tai prėsos vandens pribuvimas Azovo jūrą labai sumažėjo. Jūrų vandens lygumą papildė sūrus vanduo iš Juodosios jūros. To sėkmėje Azovo jūroje pradėjo mažėti žuvis. Pirmiau per metus ten pagaudavo apie 300,000 tonų žuvų, o dabar apie pusę tiek. Pastačius užtvanką, bus suilaikytas sūrus vanduo iš Juo-

dosios jūros, ir Azovo jūroje vėl atsistiegs pirmesnė vandens sudėtis.

Kitas svarbus dalykas, tai susisiektas per Kerčio pertaką tarpe Krymo ir Tumanės pussialasio-Kaukazo. Iš abiejų pusių prie Kerčio sąsiaurio prieina geležinkelis. Dabar traukiniai iš vienos pusės sąsiaurio į kitą perkelia specialūs keltai. Tas sudaro neparankumą. Pastačius užtvanką, virš jos bus nutiesti traukinių bėgiai tiesioginiam susisiektimui, taipgi praveistas automobilių kelias.

Kerčio pertaka yra negili, tik nuo 12-kos iki 25 pėdų. Gylys nesudaro kliūties užtvankos pastatymui.

Iš Tumanės pusės dar yra ilgas smėlio pussialas Čuška. Inžinieriai planuoja iš Tumanės pusės padaryti aklą mylios ilgio užtvanką, o iš Krymo pusės su perloidimais laivams plaukti iš vienos į kitą jūrą.

Numatoma, kad užtvankos pastatymas atsieis apie \$300,000,000, bet jos vertė greitai atsimokės.

D. M. SOLOMSKAS

KELIONĖS IŠPUDŽIAI

KAKTUSAS ŠVENTAS AUGALAS

A. LAURINCIUKAS

Meksika yra viena iš labiausiai išsivysčiusių Lotynų Amerikos šalių. Iki 1938 metų nafta buvo šalies turtingumo ir kartu skurdo priežastimi. Žemėje esanti, juodąjį auksą eksploatavo užsienio kompanijos, Meksikos darbininkams reikalaujant, 1938 metais prezidentas Kardenas išleido naftos pramonės nacionalizavimo dekretą. Naftos pramonė tapo šalies industrializavimo pagrindas. Reformos gavėje stovi paminklas nacionalizavimo aktui įamžinti.

Meksikos žemės gelmėse yra daug naftos, sidabro, aukso, retų mineralų. Šios šalies vyriausybė stengiasi plėsti ir stiprinti valstybės ekonominį sektorį. Nacionalizuota taip pat energetikos pramonė, geležinkeliai. Daug daroma, kad nacionaliniai krašto ekonominiai turtai būtų išlaikyti valstybės rankose, neįsigalėtų užsienio kapitalas, nors jis turi ir gana stiprias pozicijas. Tokia politika leido pasiekti laimėjimų.

Meksika viena iš pirmųjų Lotynų Amerikoje apkapojo letifundijų žemes ir tuo palengvino kaimo varguomenės padėtį. Žinoma, kaimo gyvenime yra daug sunkių problemų. Dideli žemės plotai dar įdirbami kaip ir prieš tūkstantį metų. Tai praeities atgyvenos, kurios pamažu nyksta. Bet į kaimą ateina ir moderniška technika, agrotechnikos žodis.

Šiuos progreso žingsnius stengiasi įgyvendinti valdančioji partija - Partido revolucionario institucional, kuri buvo įkurta 1929 metais. Savo lozungą ji paskelbė "Vystyti Meksikos revoliuciją visos tautos labui". Kaip žinia, 1910-1917 metų Meksikos buržuazinės demokratinės revoliucijos vaisiais daugiausiai pasinaudojo buržuazija. Darbo žmonės iš jos gavo ne daug.

"MIRTIS ISPANAMS"

Meksikoje didelis dėmesys skiriamas liaudies švietimui. Tačiau trečdalis suaugusių nemoka nei rašyti, nei skaityti. Šalyje yra daug milijonierių ir milijonai skurstančių. Valdančios partijos viduje vyksta gana aštri kova. Vieni yra linkę už ekonominę "draugystę su JAV", kiti už ekonominę nepriklausomybę.

Meksikoje labai populiarius Migelio Idalgo vardas. Šis indėnų kunigas 1810 metais pakėlė meksikiečius ir revoliucinę kovą prieš Ispanijos kolonizatorius. Supagarba meksikiečiai taria Benito Huarezo vardą. Jis taip pat buvo indėnas. Tapęs Meksikos prezidentu, jis 1857 metais atskyrė bažnyčią nuo valstybės, nusavino bažnyčios tur-

tus. Kunigams buvo uždrausta pasirodyti viešose vietose kunigiškai apsirengusiems ir, gal būt, todėl per visą Meksiką buvo laikoma neteko sutikti man nei vieno sutana apsirengusio kunigo, nors bažnyčių mieste yra daug.

Meksikos sostinės gyventojai didžiuojasi Sokalo aikšte ne mažiau, negu Paryžiaus gyventojai Konkordos, maskviečiai - Raudonąja aikšte, londoniečiai - Trafalgaro skveru. Sokalo aikštė ypač žavi naktį, kai jos senieji statiniai išradingai apšviečiami elektros šviesomis.

Kiekvienais metais rugsėjo 15 d. šioje aikštėje susirinkę žmonės iškilmingai pakoja 1810 metais Miguelio Idalgo pasakytus žodžius: "Tegyvuoja Meksika, mirtis ispanams". Šiais žodžiais meksikiečių tautos didvyris pakėlė į kovą savo tautiečius už laisvę.

JOS KARAS SU DIDŽIUOJU KAIMYNU

Meksika ilgai ir sunkiai kariavo ir su ispanais, ir su savo šiauriniu kaimynu. Kruvinių kovų rezultate ji neteko didelių žemių plotų, kurie dabar priklauso JAV ir sudaro Kalifornijos ir Naujosios Meksikos valstijas. Dėl to šiandien Meksika yra antiispaniška, ir antiamerikoniška, ir antikatalikiška. Meksika - tai šalis, kurioje gyvena ispaniškai kalbančių žmonių daugiau, negu pačioje Ispanijoje, bet jos neturi diplomatinį ryšį.

Meksika su JAV turi 1,600 mylių ilgio valstybinę sieną. Amerikiečiai temperūrai nustatyti naudoja Farenheito skalę, meksikiečiai - Celsijaus. Šių dviejų kaimynų santykiai nebuvo ir nėra nuosirdūs. Bet tai ne todėl, kad jie temperatūrą matuoja skirtingais termometrais.

1967 metais Meksikos pasienio mieste Ciudad Chuarės susitiko abiejų šalių prezidentai. Taip buvo likviduotas ilgai trukęs teritorinis ginčas. 1864 metais Rio Grande vanduo pasuko kita kryptimi ir 630 akrų žemės sklypas pasidarė ginčų objektu.

Neramiosios upės krantai buvo sutvirtinti gelžbetoninėmis sienomis. Pažabota upė nebegalės keisti savo vagos.

Ši akta JAV spauda išreklamavo, kaip nuosirdžios draugystės ir kilnaširdiškumo aktą. Deja, jis negali išbraukti niūrių faktų iš istorijos puslapio.

Kiekvienas ir kiekietis žino, kad milžiniški žemės plotai, kurie šiandien sudaro Meksikos ir Kalifornijos valstijas, anksčiau priklausė ne amė. "iečiams.

Meksikiečiai, kaip ir kubiečiai, kartais sako: "Mes esame toli nuo dievo, bet arti JAV".

(BUS DAUGIAU)

Boston, Mass.

APIE KAIKĄ

Kad sugriovus šešiolikos aukštų nebaigtą statytį pastatą, turėjo išskeldinti iš apylinkinių namų 250 žmonių.

Ant Commonwealth Ave., Brightone, sausio mėn. 1971 metais įvyko retai pasitaikanti katastrofa. Dalis kalbamo pastato cementą bepilant sugriuvo ir keturis darbininkus užmušė. Tai iki šiol visokioms investigacijoms, tyrinėjimams vykstant, kad suradus kaltininkus, k nepavyko, miestas, matomai, turės padengti iškaščius.

Liepos 23-čios anksti rytą, vartojant 400 svarų dinamitą, 16-os aukštų pastatas pavertėsi į dviejų aukštų aukštumo cemento krūvą. O susirinkusi tūkstantinė publika ronomis plojo, rykavo, žviegė iš džiaugsmo, žiūrėdami į griūvantį namą.

* * *

Labai daug rašoma ir kalbama apie produktų kainų kontrolę, darbininkams mokėsties kontrolę ir t. t. Bet Bostono miesto ir Mass. valstijos valdininkai kalba algas pasikelti net po kelias dešimtis nuošimčių, kuomet namų savininkams leista tik 2-1/2 nuomos pakelti.

* * *

Liepos 16 d. "Boston Globe" patalpino iš Back Bay žinutę, kurioje nepasakytas nukentėjusios moters vardas. Trys vyrai įsiveržė į 23 metų moters apartamentą, pririšo ją prie lovos, kriminališkai su ja pasielgė, ir rėdė \$15 ir ką tik galėjo su saviu-neštis, pasiėmė išėjo.

Tai susilaukė civilizacijos, kad trys vyrai nugalėjo vieną moterį. O į tą įvykį panašiu yra šimtai.

Smagu girdėti, kad mūsų buvusi labai darbšti draugė Eleanor Belėkevičienė

stiprėja. Ji buvo susilaužiusi koją, ir ilgą laiką kai gydosi, negali niekur iš namų išeiti. Bet dabar jau stiprėjanti ir gal neužilgo galės vėl su mumis dalyvauti. Linkiu jai greit sustiprėti.

A. K-a

3 motinos įkalintos už paslėpimą \$414,000

Verksmas ir prašymas trijų Charlestown, Mass., motinų negalėjo sujaudinti teisme teisėjo J. W. Ford jausmų. Kiekviena buvo nuvesta 4 metus kalėti Federališrame kalėjime už pavogimą \$414,000 iš kariškų laivų darbininkų kreditinės unijos banko.

Moterys teisinosi, kad sunkios aplinkybės jas prisivertė tai daryti. Prašėsi, kad jas nesodintų į kalėjimą, nes jos turi auginti vaikus. Girdi, mes dirbsime, ir kuriuos pinigų praleidome lošdamas ant arklių su gražinsimę. Bet teisėjas manė, kad jos dar turi dalyti pinigų kur nors paslėpusios. Jis jų prašymo nepaisė. Trenkė į stalą plakituku ir į māršalą atsigręžęs pasakė: "Vesk jas iš čia".

Visos trys gailiai verkė, apsikabinusios šeimais, kaip jas vedė iš teismo. Nubaus tos Ann Fitzgerald, 39 metų, Ruthann Humphrey, 38 m. ir Alice Treanor.

Mrs. Humphrey's advokatas teisingai, kad jos vyras buvo girtuoklis, tinginis ir nesveikas, tokiu būdu ji daug pinigų išleido į begydydamą. Pradėjo arkliais lošti, kad daugiau pinigų uždirbtų.

Jos skolino pinigų iš to banko po kitais vardais "jų giminių arba kokių mirusių žmonių.

Informacijos paimtos iš Boston Herald Traveler, July 18, 1972.

ELIZABETH REPŠIENĖ

St. Petersburg, Fla.

Liepos 22 LLD 45 kuopos pobūvis buvo sėkmingas. Svečių susirinko daugiau negu buvo tikėtasi.

Pirmiausia buvo pateikti pietūs. Prieš pradėdant pietauti, pirmininkaujanti Aldona Alekniienė pranešė, kad šiandien turėsime surprizą: mūsų kuopos narys Juozas Galvan šiandien minės savo 80-tą gimtadienį ir 8-tą, vedybinę sukaktį. Ta proga mus visus pavaišins.

Išgėrėme po taurėlę už jų sveikatą ir padainavom jiems linksmo gimtadienio ir ilgiausių metų.

Acū mieliems draugams J. ir E. Galvan už vaišes.

Pabaigoje Dainos Mylėtojų Choras, vadovaujant Adelei Pakalniškienei, padainavo keletą dainų.

Mūsų kuopos finansų sekretorius Julius Greblikas išgalėjo 13 dienų ligoninėje. Buvo operuotas ant abiejų akių.

Aplankiau jį jo namuose. Sakė: "Jaučiuos gerai, skausmų neturiu, bet dar esu po gydytojo priežiūrą". Po keletos savičių tikiuosi gauti akinius, ir tada viskas bus tvarkoje. Palinkėjau jam greitai susveikti.

Reikia pasakyti, kad į St. Petersburgą atvyksta vis daugiau ir daugiau draugų iš šiaurės miestų. Šiame pobūvyje sutikau dainininką - mečininką čikagietį Martiną Vidrą. Pasikalbėjus, jis sakė, kad galvoja apsigyventi

St. Petersburg, Mielai laukiame.

Sekmadienį, rugpjūčio 6-tą įvyks kuopos susirinkimas 11 val. ryto. Po susirinkimo bus pietūs ir muzika šokiams. Kviečiame visus. Vieta: 314 15th Avenue South.

V. B-nė

Brecksville, Ohio

Mano tėvas E. Pacenka mirė liepos 13 d. Jis buvo ilgametis "Laisvės" skaitytojas. Pas mane gyvenopastarusius šešeris metus. Jis gimė 1884 metais gruodžio 31 dieną Lietuvoje. Atvyko į Ameriką 1906 metais.

Liko liūdesyje du sūnūs - Pranas ir Stasys Karus, Ruisville, W. Va. Taipgiliko keturios dukros - Millie Kancerienė, gyvenanti Fort Lauderdale, Florida, Stella Dunnigan ir Mary Akromovich, Johnston City, Ill., ir Eleanor Prunty Brecksville, Ohio.

E. Pacenka buvo angliakasis, išėjęs į pensiją. Jo žmona Anastazija mirė prieš 6 metus.

Jis buvo palaidotas liepos 17 d. Fairmont, W. Va.

ELEANOR PRUNTY, Dukra

PHILADELPHIA, Pa. - Religinė draugija Quaker Service pasiuntė į šiaurės Vietnamo sostinę Hanojų ligoninei \$13,000 vertės įrengimų.

Mirus Rožei Samulionienei (Palevičiūtei)

Reiškiamo gilią užuojautą sūnui Vincent Farr ir jo žmonai Hannah, anūkams ir proanūkiams; broliui Mikui Palevičiui ir jo šeimai, velionio brolio Dr. M. Palevičiaus šeimai, visiems kitiems giminiams, draugams ir pažįstamiems.

St. Petersburg, Florida draugai:

A. Petkunas	J-A Stukas
K. Pakšys	F. Bunkas
J. P. Brass	B-O Putrimas
J-T Lukas	R-J Misevich
A-I Ruseckas	T-O Kairis
V-M Repečka	P. Pučkorius
J-P Blaškis	A. Bruwer
G-J Gendrenas	W. Dubendris
J-S Chebat	J. Stanelis
J-S White	A. Antanavičius
J-M Miller	J. Greblikas
P-A Navitskas	H. Bružas
J-A Stettman	A. Yutis
A-P Lukas	E. Ecenia
G-A Evans	B. Salaveičikas
W-K Kelley	O. Straukas
T-V Norvell	S. Repiha
J-E Galvan	F. Skleris
A-A Jocis	H. Šoliunas
B-V Casper	M. Tiest-Belgium
J-E Dovidonis	J. Puishis
J-O Rubai	D. Kairis
V-V Bunkas	J. Zook
W-M Žukas	P. Semen
C-T Sholunas	E. Andriušaitis
V-E Valley	M. Sharova
P-A Alekna	F. Mockapetris
J-S Bakšys	M. Terres
A-M Raškauskas	S. Yuknis
M-L Tvaskai	A. Yureff
A-M Casale	N. Sereika
J-P Stančikai	N. Sorenson
W-M Vilkauskai	J. Stančikas
M-C Puishis	A. Lesnikiene
B. Jankauskas	P. Steponaitis
J. Keller	D. Mikalajunas
J. Juditzkas	M. Purvėnas
N. Lenigan	V. Lopata
H. Žilinskiene	M. Jocyna
A. Čelkis	A. Pakalniškis

Ivairios žinios iš visur

BLACKVILLE, West Va. - 17,000 šios apylinkės mainierių susireikavimo. Jie protestuoja prieš nutraukimą ieškoti degančioje kasykloje 9 uždarytų mainierių. Reikalauja geresnio saugumo kasyklose.

JERUZALĖ. - Izraelio Kompartija įspėjo Jungtinių Tautų vadovybę apie didėjančią karopavojų Vidurio Rytuose, kai Izraelio valdžia nesiškai su Jungtinių Tautų reikalavimu pasitraukti iš užkariautų arabų žemių.

MASKVA. - Jungtinės Automobilių Darbininkų unijos delegacija, prez. Woodcock vadovaujama, čia atvyko. Pasitiko ją TSRS unijų vadas A. N. Selkunas.

ISTANBUL, Turkija. - Metropolitanas Dimitrios išrinktas patriarku Rytinės Ortodoksų krikščionių bažnyčios, kuri turinti 25 milijonų sekėjų.

NEW YORKAS. - Jungtinės presbiterijonų bažnyčios konvencija pasmerkė Nixono administraciją už remimą Pietų Afrikos ir Rodezijos rasistinių valdžių.

NEW YORKAS. - Pradėtos visoje šalyje vėjus sukelti \$500,000 dėl pastatymo vaikams liginės šiaurės Vietnamo sostinėje Hanojuje.

MELBOURNE, Australija. - Premjeras McMahon pareiškė, kad valdžia ruošiasi lauzyti keturių savičių aliejaus darbininkų streiką.

TEHERANAS, Iranas. - Visa 11 narių šeima užmušta susimušus jų Volkswagen automobiliui su sunkvežimiu.

MANILA, Filipinai. - Portviniuose žuvo 289 žmonės, be pastogės paliko apie 2 milijonus žmonių. Nuostoliai dideli.

WASHINGTONAS. - Per pastaruosius 62 mėnesius maisto ir abelno gyvenimo prekės iš eilės kas mėnesį pakilo.

MASKVA. - TSRS vyriausybė ir spauda kritikuoja daugelį pramonės vedėjų už esamus įvairių reikmenų trūkumus.

LONDONAS. - Anglai šiuo metu daugiau cigarečių surūko, bet mažiau tabako suvartoja, nes cigaretės žymiai mažesnės.

Philadelphia, Pa. - Kvečių religinė organizacija American Friends Service Committee reikalauja, kad demokratų ir republikonų konvencijos priimtų rezoliucijas už tuojautinį karo nutraukimą.

Tūkstančiai savanorių šios organizacijos narių darbuojasi daugelyje miestų, kad greičiau karas Indokinijoje būtų baigtas.

Oakland, Cal.

"MARKSISTINE PROGRAMA UŽ AIRIJOS LAISVĘ"

Liepos 14 d. Finnish Hall, Berkeley, Calif., įvyko įdomus pobūvis. Jį surengė darbininkų laikraštis "People's World". Kalbėtojai buvo Mathew Hallinan, sūnus garsaus advokato Vincent Hallinan, kuris tūlą laiką lankėsi S. Airijoje. Jis plačiai apibūdino ten einančias aštrias kovas tarp katalikų ir protestantų. Jis nurodė, kad Anglijos vyriausybė yra suteikus protestantams teisę šalį valdyti taip kaip jie nori. Eina didžiausias persekiojimas liaudies, o ypač katalikų. Pav., jie negali pasinuoti namo arba kambaryje tam tikro leidimo iš protestantiškos vyriausybės. Katalikai apsigyvenę praeiviais, siuose rajonuose. Protestantų gaujos ir jų kariuomenė užpuola, sudegina namus ir iššauda žmones. Tie žmonės neturi jokių teisių, ginklo jėga viską valdo.

Airijos partizanai, kurie kovoja už visos Airijos nepriklausomybę nuo Britanijos dominavimo, gauna daug simpatijos visoje liaudyje. Jis nurodė, kad Komunistų Partija plačiai darbuojasi. Ji kovoja už visos liaudies išsilaisvinimą iš supuvusios kapitalistinės santvarkos ir už šviesesnį rytojų visai Airijai po darbininkų klasės vėliava.

Salėje buvo keli šimtai žmonių daugiausia jaunuočiai. Publika kalbėtoją sveikino smarkiais aplodismentais.

Po kalbų buvo užkandžių ir kavutės. Kiekvienas dalyvis pagal savo išgalę prisidėjo su dovana dėl "People's World", kuris kovoja už darbininkų reikalus ir už taiką.

IG. KAMARASKAS

Netiketini vaizdai

Wilkes Barre, Pa. - Aplankius ir pamačius, ką čia padarė audra "Agnes" (Agnieska), kuri čia atkeliavo iš Floridos, pradėti abejoti savo akimis: miestas ir apylinkės per trys savaites dar nebegalėjo nusivalyti susitvarkyti. Bažnyčios dar nebenaš laukan sumirkusius suolus, paveikslus ir altorių dalis. Knygynai-bibliotekos neša laukan ir sumeta prie gatvės sumirkusias knygas ir brangius piešinius, bei vertingus istorinius užrašus-rekordus. Krautuvės verčia vertingas lentynas, pilnas rinkinių prekių, iš vietos, neša į gatvę ir šaukia praeivius sustoti, susidomėti, ir pasirinkti, kas jiems tinka ir mokėti kainą, kokia, jų nuomone, yra verta, arba daugiau sumirku-

šias prekes imti be mokesčio - tik imti. . . . Skaityti laikraštį arba stebėti televizijoje šio apšėmimo rodymą ir aiškinimą, tai labai toli nuo tikrovės. Būti čia ir matyti savo akimis, visai kitaip ir sunku įsivaizduoti ir pilnai apkalnuoti, ką matai savo akimis.

Čia virsta į niekus žmogaus pasitikėjimas savimi. Čia virsta į niekus pasitikėjimas dievo galyste. Ypatinčiai, kada matai buvusį Dievo namą-bažnyčią apnešta purvais, ir žmogus, atskę vandens vamzdžius leidžia vandens srovę, kad nuvalytų "Dievo atsiųstos" audros purvus!

Aukštieji telegrafo stulpai pakėlė. Ant jų vielių užkabinti įvairūs smulkūs ir dideli gabalai kilimų ir drabužių. Pačioje telegrafo stulpo viršūnėje užkibusios ir tvirtai laikosi kokias tai dėžės.

Tragingoji audra pastūmė žmogaus ir "Dievų" nustatytą tvarką ir jėgą į šalį. Be žodžių, įgrasino žmogų ir privertė palikti viską ir bėgti su savo gyvybę ir kalnus, į aukštumas, ką jis ir padarė.

Netikėtini vaizdai visoje Wyoming'o klonyje, kur žmogaus protas ir jėga, kaip ir dievo galystė, palaužta.

DAINAVOS SŪNUS.

Rochester, N.Y.

MŪSŲ LIGONIAI

Jau seniai serga Wm. Černiauskas. Negali nė iš lovos išlipti. Randasi ligoninėje. Taipgi serga R. Sherelis, gydyosi namuose. Serga J. Milleris ir K. Žukauskas. Visiems ligoniams linkime greitai ir pilnai susveikinti.

L. BEKEŠIENE

SUSIRINKIMAS

Sekmadienį, rugpjūčio 6 dieną, įvyks Gedimino draugijos susirinkimas. Pradžia 2:30 val. po pietų. Vietas: 575 Joseph Ave. Visi nariai prašomi atsilankyti. Nesivėluokite.

KOMITETAS

Padėka

Sunkios ligos prispausta, buvau priversta pasiduoti ligoninėn, kurioje išbuvau net keturias savaites. Dabar, pradėdį abejoti savo akimis: miestas ir apylinkės per trys savaites dar nebegalėjo nusivalyti susitvarkyti. Bažnyčios dar nebenaš laukan sumirkusius suolus, paveikslus ir altorių dalis. Knygynai-bibliotekos neša laukan ir sumeta prie gatvės sumirkusias knygas ir brangius piešinius, bei vertingus istorinius užrašus-rekordus. Krautuvės verčia vertingas lentynas, pilnas rinkinių prekių, iš vietos, neša į gatvę ir šaukia praeivius sustoti, susidomėti, ir pasirinkti, kas jiems tinka ir mokėti kainą, kokia, jų nuomone, yra verta, arba daugiau sumirku-

Noriu padėkoti visiems draugams, kurie aplankė mane ligoninėje ir prisistūdė kortele su linkėjimais greit susveikti. Jūsų paguodos žodžiai, mielieji draugai, pridavę man energijos gyventi šį sunkų gyvenimo momentą. Nuodėdžiai dėkoju. ANASTAZIJA PAUKŠTIENĖ Miami, Florida

Baltimore, Md.

PATAISOS

Korespondencijoje, tilpusioje "Laisvėje" liepos 7 dieną, yra įvykusių klaidų, kurias reikia atitaisyti. Pirmą klaidą, tai ten, kur pasakyta, kad drg. J. S. Deluva "padengė vaišių išlaidas". Mano buvo pasakyta, kad jis "padengė gėrimų išlaidas".

Mano buvo pasakyta, kad Pečkų šeima prisidėjo su \$15.00, o pažymėta \$20.00. Draugai F. J. Deltuvi ir A. Lipčius aukėjo po \$20.00, o jų vardai ir aukos visiškai nepaskelbta.

Tikiu, kad draugai atleis, kad ilgokai užsitęsė klaidų pataisos. Anksčiau nebuvo galima.

VINCO DUKTĖ

Nuo Redakcijos: Labai atsiprašome korespondentę ir draugus už dėl iš mūsų pusės įvykusių klaidų.

Hartford, Conn.

Liepos 17 dieną gyvųjų tarpą aplėdo Ona Giraitienė. Vėlionė buvo gimęs Lietuvoje, ir tik 16 metų būdama atvyko į Scranton, Pa., į angliakasyklų distriktą. Sukūrė šeimos židinį su Petru Giraičiu.

Po kelerių metų su šeima atvyko gyventi į Hartfordą, Conn. Tuojau įstojo į Lietuvos Literatūros Draugijas 68 kuopą ir L. S. ir D. Draugiją, o kai gimė Lietuvos Darbininkų Susivienijimas, ji pirmoji buvo jo kuopos narė. Taip pat priklausė prie L. M. Klubo ir Laisvės Choro. Buvo nuodėdžiai darbo klasės dukra, rėmė visus naudingus darbus ir "Laisvę" skaitė nuo jo pirmojo numerio.

Paliko liūdesyje tris sūnus ir dvi dukteris. Trys baigė aukštuosius mokslus. Vsi jau turi išauklėtą šeimą. Motina su visais gražiai sugyveno. Per daugelį metų su vėlioniu Petru dirbo visuomeninį darbą, kiek jų aplinkybės leido.

Laidotuvis dalyvavo visi vaikai su šeimomis, nors kai kurie gyvena toli. Šermentinėje atsisveikinimo kalbą pasakė vyresnysis sūnus Stanislovas. Kalba buvo kupina motinai meilės ir pagarbos bei didelio dėkingumo už jos pasišventimą šeimai. Gražiai prisiminė

ALDONA

apie jos linksną būdą ir gerus darbus kaip dėl šeimos, taip dėl visuomenės. Trumpai kalbėjo ir jauniausias sūnus Albertas. Taip malonu buvo girdėti iš vaikų krutinių įvertinimą gero auklėjimo ir pavyzdingo gyvenimo.

Taipgi prie kapokelius žodžius tarė Stanislovas. Mantant visus nuliūdusius, ir jo veidą plovė ašaros. Bet norėdamas pakeisti liūdną ūpą, visus paprašė padainuoti motinos mylimą dainelę, kurią dainuoti ji ir jaunos vaikus išmokino - "Ant kalno karklai siūbavo", pats ją dainuodamas gražia lietuviška kalba, o mes visi jam padėjome.

Taip ir palikome Onytę išsėstis amžinai.

Giliausia mūsų užuojauta jos šeimynai, giminėms ir draugams.

Laidotuvis buvo privatiškos. Visi dalyvai buvo užkviesti į sūnaus Walterio namus.

V. K.

St. Petersburg, Fla.

Marselė Tiest yra atvykusi iš tolimos Belgijos į Bostoną vienam mėnesiui atostogų. Pasirodo, kad ji jau antrą kartą lankosi Amerikoje. Ta proga apsilankė pas savo tetą Kleofasą ir jos vyrą Walter Kelly Saint Petersburg, Fla. Viešnia čia susitiko daug lietuvių įvairiuose pobūviuose. Pasiteiravau kaip jai patinka Floridos kraštas. Atsakė, atrodo "pasakiškai". Gausybė gėlių ir tropiškas grožis ją žavėjo.

Įdomu buvo išgirsti apie Belgiją ir tenai gyvenimo sąlygas. Ji karo audros nublokšta atsidūrė Antverpin. Čia dirbo kaip sekretorė mokesčių inspekcijoje. Vedusi su belgu, turi dukrą Marie Luise.

Pasakoja, kad šiame mieste randasi tik pora lietuvių. Ilgi tėtiškės ir tikisi senkančiais metais aplankyti Lietuvą. Dabar įvykusiame Belgijoje Tarptautiniame Folkloro festivalyje dalyvavo Trakų kolektyvas - kaimo kapela "Galvė", ir liaudies šokių ansamblis "Rasa" iš Kauno. Meistriškai atlikti šokiai ir dainos ją paliko gili įspūdis iš tėtiškės vaikystės dienų.

ŠEŠERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

MAGDALENA VAITKEVIČIENĖ (Matonaitė)

Mirė liepos 31, 1966

Jau šešeri metai, kai mirė mano mylima žmona. Aš jos niekad nepamiršiu. Man jau eina aštuonesdešimt devinti metai, ir kol būsiu gyvas, jos mirties sukaktį visuomet paminėsiu.

A. VAITKEVIČIUS, vyras ir šeima

Norfolk, Mass.

HELP WANTED-MALE-FEMALE

SHEET METAL MECHANICS. Lay-out and set-up, shear, punch, press and brake. Blue Cross, conus. 9 holidays, profit sharing. 201-777-6100. (47-48)

OPERATORS. Experienced Merrow Machine Operators. Ladies garments. Union Shop. Brooklyn location. LUCKY KNITTING MILLS, 369 St. Marks Ave., Brooklyn, N.Y. 789-6883. (47-49)

MACHINIST. Full time. Exp. all phases of machine shop equipment. Must have min. 5 yrs. exp. Call 789-6883. (47-50)

FIREMAN M/F Synthetic Resin manufacturers has immediate opening for Blue or Red Seal fireman; salary commensurate with experience and ability. Full CO. benefits. Call 201-486-8787 or apply: RESYN CORP., 1401 W. Blanckett St., Linden, N. J. (47-51)

MAINTENANCE MECHS. Excellent positions available for individuals exper. in all phases of industrial maint. Goos starting rate, and benefits. Call or apply: SPINNER YARN CO., INC. 30 Wesley St., So. Hackensack, N. J. 201-343-5900. (47-52)

EXPERIENCED OPERATORS. Overlock single needle and pinkers. Paid vacation and holidays. Apply: GENETTE INC., 100 8th St., Passaic, N. J. 201-473-4355. (47-49)

WINDOW CLEANER Experienced year round position, Eastern Suffolk resident preferred. 516-283-3700. (47-49)

AB DIC 14X20 Also multi operator knowledge helpful. Call: 201-256-9000, ext. 291, David. (47-51)

OWNER OPERATORS. With good tractors for local work and over the road. Good pay. Call any time. 201-348-8762. (47-49)

OPERATOR Power Brake 2nd shift. Set up and operate. J. B. DOVE, INC. 215-949-2400. (47-53)

NEED AT ONCE. Button Marker, Floor help, Operators. NORTHERN BOULEVARD COATS & SUITS CO., INC. 3300 Northern Boulevard, L. I. City, Queens, N. Y. 212-784-5639. (47-49)

MACHINISTS 1st class, 2nd class and apprentice for day shift. Apply in person to EDWARDS ENGINEERING CORP., 101 Alexander Ave., Pompton Plains, N. J. 201-835-2808 (47-51)

REFRIGERATION MECHANIC (1), also sheet metal mechanic (1) with experience to service and install commercial refrigeration and air-conditioning equipment. Experienced man only. Steady work with benefits. 607-739-8201. (47-50)

MACHINIST and semi experienced all around drilling, lathe & milling machine operator. Position permanent. 201-478-3521. (47-50)

MECHANIC knowledge of swinging and revolving doors helpful but not required. Will train. Recently released military service mechanic accepted. Excellent fringes and unlimited opportunity for advancement. Call 201-866-9332. Mr. Petrisko. (47-49)

MECHANIC. Air compressor and pump repair. Field and shop work. Must have driver's license. Starting salary based on experience. Call 201-486-0700 for apt. (47-48)

MACHINIST. New company. Must be able to read prints. Set up lathes, milling machine, etc. Excellent opportunity for right man. BRANT MFG., 211 Wood Ave., Middlesex, N. J. 201-469-7444. (47-49)

MOLD MAKER. Top man, able to work from sketch, and do complete mold. Top pay for right man. Call John Thompson. 201-327-4315. (45-47)

HELP WANTED-MALE-FEMALE

MAINTENANCE MECHANIC for fiber can operation familiar with Knowlton winders, Bliss-Knowlton-Angelus Seamers and related equipment. HARCORD MANUFACTURING CO., Jersey City, N.J. 201-333-5430. (44-48)

COOK 1st COOK Steady, year round. Good pay and all benefits. Call Chef Alfredo 516-BA3-7200 (42-48)

HOUSEKEEPER - Mature person. Sleep in. Lovely new suburban home. Own room & TV. Must be good cook & love children. Must have references. 201-297-4466 (44-49)

PRESS BRAKE OPERATOR, must be able to do own set-up. Call 518-459-2325 for interview. (44-48)

MACHINIST (6). 5 years or more exp'd. Rate \$6.09 per hr plus fringe benefits. Call 201-348-1386. (42-46)

KITCHEN CABINET ASSEMBLERS Experienced, all benefits including retirement. Apply in person. KARP'S KITCHENS. Rt. 117A, Florida, N. Y. (47-48)

EXP. MERROW OPERATORS WANTED on ladies sweaters. Call 212-EV 7-9825 (47-49)

FOREMAN. To teach operators on Section Piece Work. NORTHERN BOULEVARD COATS & SUITS CO., INC. 3300 Northern Boulevard, L. I. City, Queens, N. Y. 212-784-5639. (47-49)

EXCELLENT TYPIST TO LEARN PHOTO TYPE SETTING. CALL 201-865-0914 (47-51)

PRINTING PRESSMAN. Offset M/W Miehle 29. Experienced in handling top quality color printing. Excellent benefits program. 201-227-6350. THE BECKLEY PRESS, 2 Sperry Rd., Fairfield N. J. 07006 (47-49)

MAINTENANCE MAN. M/W. Machine shop and welding exp. Will train. All benefits. Salary commensurate w/ability. 201-487-3093. (47-50)

RN'S Full time. 3 P. M. to 11 P. M. and 11 P. M. to 7 A. M. shifts. Salary commensurate with experience. Pleasant working conditions, good fringe benefits. Apply: ST. ANTHONY COMMUNITY HOSPITAL, Warwick, N. Y. 914-986-2276. (47-53)

OPPORTUNITY. McCormack of Beacon, N. Y. is expanding and has immediate openings for one and three mechanics, a transmission specialist, a lub man, a new and used get ready mechanic. Salary from \$150 to \$250 per week plus fringe benefits. Call for appointment. Califf Olsen, 914-831-5151. (47-50)

DESIGNER. Tool and Machine. Must speak good English. Send resume or call 315-457-9360. E & A DESIGN CORP., 709 Old Liverpool Rd., Liverpool, New York 13088. (47-49)

MACHINISTS for Lathe milling and grinding. All types of material. Small parts, some experience, will train. Call between 9 A. M. & 3 P. M. 201-664-3323 for appointment. (47-53)

BAKER. All around bench man/woman for summer or full time employment. Call ROBERT NEW-COMB, Margaretville, N. Y. 914-586-4151. (47-48)

PLANT MANAGER. Experienced in cutting, pattern making, sample making, and grading. Steady work for qualified candidates. Excellent salary and Personnel policies for a Manufacturer of Athletic Jackets in Southern Minnesota. Apply call or write: VARS-JAC Inc., 237 East Front Street, Owatonna, Minnesota. 55060. (47-56)

HELP WANTED-MALE-FEMALE

CERAMIC-MODELER. Exp'd in clay & plaster sculpturing especially in fine detail work & facial features; capable of working cond. WHITEHORES MOLD SHOP 81 Evelyn Ave., Trenton, N. J. 609-587-3941. (44-50)

Hostess, mature, in charge of dining room. Waitresses full time. "Cook full time. Utility people. Bradford Restaurant. Apply in person 9-4 P. M. Personnel Office, W. T. Grant Company, Middlesex Mall, South Plainfield, N. J. (41-47)

MASON WANTED for concrete swimming pool construction, familiar with packing, coping, plastering, finishing, etc. Top pay. All year round work. Call 201-483-6060 (45-47)

WELDERS - Production - Mig experience, all fringe benefits, apply in person. Should speak and understand English. D'ALTRUI INDUSTRIES, 685 U. S. Hwy. 1 Near North Ave., Elizabeth, N. J. (45-48)

OIL BURNER MECHANICS. Exp. only. Air condition helpful but not necessary. All benefits. Apply in person. ELMER BREWER INC. 77 Second St., Somerville, N. J. (45-51)

MAINTENANCE MAN. All round first class person, light electric and pipe fitting skills, knowledge of welding, steady positions, all benefits, good starting rate. Call JON FREDRICKS, 201-687-4150. (42-48)

MARRIED - Experience forage dairy farm. \$1.50 per hour up depending on you. Mobile home and utilities furnished. Must have driver's license and references. Virgil White, 3743 Apulia Road, Jamesville, N. Y. Syr. (315) 469-0696. (45-49)

TEXTILE ROTARY SCREEN PRINTERS: Several positions available. Experienced rotary screen essential. Excellent pay, liberal fringe benefits. State background. Reply room 1804, 450 7th Ave., N. Y. C. Call 212-244-8132 (42-47)

Auto Body Man. Excellent opportunity for permanent position with quality new car dealership. Must be experienced. Apply in person to Mr. E. K. Cumming or Stanley, E. K. Cumming Co., 416 Morris Ave., Elizabeth, N. J. 351-3131 (41-47)

NEEDED AT ONCE Owner Operator with tractors 1970-71-72 Mack R600 or White 9000 Call (201) 332-6301 for appt. (44-48)

TRUCK MECHANICS. Area's largest heavy duty truck sales requires experiences. Truck mechanics. Brand new building. Send resume and will make appointment in your area BINGHAMTON TRUCK SALES Arterial Highway, Binghamton, N. Y. Service Mgr. (44-48)

MACHINIST - experienced machinist and production workers, scheduled overtime and all benefits. KANEK CORPORATION 8 Gardener Rd. Fairfield, N. J. 227-1541 (44-48)

REAL ESTATE FOR SALE

SOUTHERN VERMONT. For sale. Heart of ski areas, rapidly growing building supply business, 8 acres. Good buildings, rail siding, good inventory motive equipment. 518-692-2211.

MARYLAND For the Gentleman Horseman, Magnificent old stone home built in 1780 on 16 acres in the Worthington Valley. House completely renovated 7 yrs. ago, yet retains original charm. 5 modern baths, new kitchen, all new plumbing, wiring, heating and septic system. 20x40 heated pool. 2 barns with 15 stalls. 6 acres in paddocks. Only 30 minutes from Downtown Baltimore MARTIN PROPERTIES, INC. 308-821-9100--Broker. (47-49)

FOR SALE

DAIRY FARM 325 acres, stocked & equipped, \$145,000 29% down. Owner will take mortgage. Write William Heller, RD No. 2, Cherry Valley, N. Y. 13320 or call (518) 284-2590 (44-48)

Devynerių Metų Liūdnas Prisiminimas

JUOZAS A. EGERIS

Mirė liepos 30, 1963

Tu nesi pamirštas ir niekad nebūsi, kol mūsų gyvybė ir mintys laikysis, mes Tave atsiminsime. Mes ilgimės Tave su skausmu širdyse dabar, o laikui bėgant mes vis labiau ilgėsime. Niekas negali suprasti bei atjausti, kaip ilgimės malonios šypsenos, kilnios veido išraiškos. Tu mūsų širdyse esi amžinas! CONSTANCE EGERIENĖ, žmona JOAN ELIZABETH, dukra JOSEPH C. EGERIS, sūnus Hudson, N. H.

Ruošiasi vykti į Worcesterio pikniką

Kaip žinia, liepos 13 Worcesterio Olimpijos Parke yra ruošiamas didžiulis spaudos piknikas. Ten suplauks lietuviai iš visos Naujosios Anglijos. Aišku, kad bus svečių iš kaimyniškos Connecticut valstijos.

New Yorko laisviečiai negali atsilikti. Nugirsta, kad jų graži grupė ruošiasi važiuoti automobiliais. Jau yra beveik nusisprendę važiuoti ilžė ir A. Bimbal, Povilas ir Nelė Ventai, Jonas Grybas, "Laisvės" administratorė Lillian Kavaliauskaitė ir kiti. Taip pat nugirdau, kad iš New Jersey valstijos žada į šį pikniką vykti Mildred Stensler, Aldo Choro mokytoja, su savo draugais.

Sis piknikas žada būti vienas iš gražiausių ir gausiausių puikia lietuviška publika. REP.

San Francisco, Cal.

Didžiulė Emporium kompanija atsisakė tartis su unijos pareigūnais dėl atnaujinimo kontrakto, kuris pasibaigė birželio mėnesį. Tuo būdu liepos 18 dieną anksti ryto AFL-CIO lokalas 1100 išvedė į streiką 1,600 darbininkų. Keli šimtai streikierių sudarė pikietą ir ragino žmones nepirkti jos produktų.

Darbininkai reikalauja algų pakėlimo ir darbo sąlygų pagerinimo.

Emporium yra didelė kompanija. Ji žeria milžiniškus pinigus, nes joprekės yra pagamintos Hong Konge, Formozoje, arba Korėjoje, ir kitur, kur tik darbininkų uždarbiai labai maži.

IG. KAMARASUKAS

Waterbury, Conn.

L. L. Draugijos 28 kuopos susirinkimas įvyko liepos 18 d. Narių į susirinkimą atsilankė ne per daugiausiai. Aptarėme draugijos bėgančius reikalus ir prirašėme dvi naujas nares į kuopą.

Susirinkimas nutarė surengti pietus rugsėjo 17 d. dėl spaudos naudos. Komisija prašo kitų kolonijų draugų nieko nerengti tą dieną. Atsilankykite pas mus į Waterbury ant pietų, kad paremti darbininkiską spaudą.

Vėliau bus pranešta daugiau apie šį rengimą.

M. SVINKŪNIENE

Worcester, Mass.

Naujosios Anglijos lietuvių tradicinis spaudos

PIKNIKAS

Laikraščio "Laisvės" naudai. Ruošia LLD 7-os Apskritis

RUGPIŪČIO 13 d.,

OLYMPIA PARKE, Shrewsbury, Mass.

Kviečiame visus vietinius lietuvius ir iš apylinkės dalyvauti. Atsivežkite ir savo kaimynus. Gražiai praleisite laiką tyrame ore, pasimatysite su savo senais pažįstamais.

BUS SVEČIŲ IR IŠ "LAISVĖS" ŠTABO

Tikimės svečių ir iš kitų tolimų kolonijų.

— LLD 7-os Apskritis Reng. Kom.

Vinca Venckūna palaidojus

Vincas Venckūnas-Vance, po sunkios ligos, mirė liepos 26 d. Buvo pašarvotas Shalins šermentinėje. Liepos 29 d. palaidotas Cypress Hills kapinėse. Atsisveikinimo kalbą šermentinėje pasakė J. Gastūnas ir paskaitė tam momentui tinkamą S. Nerles eilėraštį. Prie kapo pakalbėjo P. Venta.

Vincas gimė 1891 m. gruodžio 28 d. Lietuvoje, Karklynių kaime arti Mariampolės (dabar Kapsuko). 1913 metais išvyko laimės ieškoti Amerikon. Apsigyveno Brooklyne. Kadangi tuo metu buvo sunku su darbais, nemažai bedarbių, tai Vincas išvyko į anglies kasyklas dirbti Pennsylvanijos valstijoje. Tūlą laiką gyveno Pittsburghe, vėliau Philadelphijoje.

Susitarė su žmona grįžti Lietuvon. 1921 metais abu grįždami parsivežė ir dukraitę Valentina. Pasirodė jiems Lietuvoje gyvenimo sąlygos labai sunkios, laisvė suvaržyta, gyvenimas tiesiog skurdus. Bandė vėl vykti į Jungtines Valstijas, bet tuo metu jau buvo suvaržytas įvažiavimas, nustatytos kvotos, pagal kurias reikėtų daug metų laukti eilės. Tuomet visi trys emigravo Argentinon ir apsigyveno Buenos Aires mieste.

Argentinoje Vincas įsitraukė į pažangų lietuvių

judėjimą, padėjo sukurti ir išleidinėti laikraštį "Rytojui", buvo jo administratorium. Pasišventusiai kovai už darbo žmonių gerovę, prieš jų skriaudas.

1945 metais Vincas su žmona (dukra Valentina atvyko pirmiau) atvyko į Jungtines Valstijas ir apsigyveno New Yorke. 1954 metais jo mylima žmona Ona mirė. Dukrė Valentina ilgoką laiką dirbo LDS raštinėje, dabar gyvena Floridoje.

Vincas turėjo nepaprastų gabumų prie liejimo metalų ir medžio darbų. Jis mėgo skulptūrą, iš medžio išdrožinėjo įvairias skulptūras ir ornamentus. Savo meniniu darbu jis pagražino Laisvės salę.

Pažangiam lietuvių judėjime jis buvo visada aktyvus. Buvo laikraščio "Laisvės" ir Lietuvių Namų Bendrovės direktorius, taipgi Lietuvių Literatūros Draugijos 185 kuopos pirmininkas. Netekome skaiščių asmenybės.

Liudėsyje liko žmona Valentina, dukrė Valentina, žentas Alekas Nevins, anūkės Diana ir Joyce, daug giminių ir draugų.

Liudėsio valandoje nuoširdi užuojauta visiems Vincoartimiesiems.

Po laidotuvių visi dalyviai buvo pakviesti į White Horse taverną ir skaniai pavaišinti. J. G.

Netekus Irenos Levanienės

Liepos mėnuo pas mus praėjo gana žiauriai. Netekome trijų Niujorko Lietuvių Moterų Klubu narių: S. Sasnos, kuri mirė Vilniuje, ir dviejų vietinių draugių: Onos Laukaitienės ir Irenos Levanienės. O birželio mėnesį mirė veikli mūsų draugijų narė Marė Krunglienė.

Irena Levanienė mirė paskiausia, liepos 23 d. Ji tą dieną buvo nuvažiavusi su savo vyru Kanciją į Coney Island, jautėsi visai sveika, bet važiuojant namo, jau jai pasidarė bloga. Sugrįžus į namus, pasijuto blogai, ir d. Levanas pašaukė greitąją pagalbą. Ją nuvežė į Greenpoint ligoninę, kur už trumpo laiko, dar tą patį vakarą, nuo širdies smūgio mirė.

Irena Kiznytė atvyko iš Lietuvos, Šimonių kaimo, Pasvalio apylinkės 1914 metais į Scranton, Pa., pas brolį Kazį, kuris jau seniai

miręs. Tais pačiais metais ji ištėkėjo už Montuškos. Už kiek laiko jie persikėlė gyventi į Binghamton, N. Y. Ten gimė jų dukrelė Helena. Vėliau jie persikėlė į Cleveland, Ohio, ir ten 1921 metais d. Montuška mirė.

Irena ištėkėjo už Kanciją Levano, kuris jai pagelbėjo išauklėti dukrelę. 1926 metais jie persikėlė gyventi į Brooklyn, N. Y., ir čia gyveno visą laiką.

Irena Levanienė buvo mūsų draugijų uoli veikėja. Visada ji su Levanu dalyvaudavo susirinkimuose, būviuose. Ji buvo veikli Niujorko Lietuvių Moterų Klubu narė. Praėjusį balandžio mėnesį ji mus visas pavaišino paminėdama savo 80 metų sukaktį. Prisimename, kiek ji dirbdavo "Laisvės" parengimuose gaminama maistą. Ji rinkdavo aukas mūsų judėjimo reiklams. Ji pranešdavo "Laisvei" apie susirgusius draugus, bei šiaip įvairias žinias.

Irena mylėjo savo dukrelę, taip pat ir anukes. Kai tragiškai mirė anukė Jerry, palikdama tris mažus vaikučius, Irena labai pergyveno šią nelaimę.

Liko liudėsyje vyras Kancij, dukra ir žentas Helena ir John Somesla, anukė Barbara, penki proanūčiai ir daug draugų.

Irena buvo palaidota Cypress Hills kapinėse liepos 26 d. iš Mathew Ballas koplyčios. Koplyčioje ir kapinėse atsisveikinimo žodi teko tarti man.

Mūsų širdingiausia užuojauta Irenos šeimai. Mes ilgai, ilgai prisiminsime ją kaip gerą žmoną, gerą motiną ir mūsų judėjimo nuoširdžią veikėją.

IEVA MIZARIENĖ

Komunistų reikalavimas

New Yorko gyventojus baisiai išnaudoja elektros gamybos trustas Consolidated Edison. Ne tik nuo jų atluopa aukščiausia kaina už elektros, bet dar laikas nuo laiko visiškai neduoda elektros ir pridaro gyventojams baisių nuostolių. Neseniai taip atsitiko Brooklyno miesto ir Queens apskrities dalies gyventojams.

Tuo svarbiu klausimu Komunistų Partijos niujorkiški komitetas išleido pareiškimą su reikalavimu, kurių mums atrodo, turėtų paremti miesto gyventojai. Komunistai reikalauja, kad Edison kompanija būtų susivisumeninta - sunacionalizuota, paimta valdžios kontroliuoti. Jie sako, kad Edison kompanija laikas nuo laiko neduoda elektros, paskelbia "blackout", kad priverstų valdžią jai leisti dar aukščiau pakelti elektros kainą. Ir tam šios kompanijos savivalavimui galo nematyti. REP.

Klaidingos "informacijos"

"The New York Times" iš liepos 16 d. paskelbė J. V. Valstybės Dept. "informaciją" po antrašte: "World's Communist Parties Grow by 1%". Bet tekste jau sakoma, kad tai ne visopasaulio, o tik 14-ko komunistų vadovaujamų šalių Komunistų partijų narių skaičius. Pagaltą "informaciją", jos dabar turi 47,200,000 narių; nuo 1970 metų paaugo 500,000 nariais.

Tarybų Sąjungos Komunistų partija turi 14,500,000, Kinijos - 17,000,000 narių.

Bet skelbimas tik komunistų vadovaujamų šalių komunistų skaičius, tai nėra pasaulio komunistų skaičius. Komunistų partijos daugelyje kapitalistinių šalių yra labai skaitlingos partijos. Net Valstybės departamentas pripažįsta, kad, pav., Italijos Komunistų partija turi 1,500,000 narių, Prancūzijos - 275,000, Japonijos - 300,000 ir panašiai.

D. M. S.

NEW YORKO NAUJIENOS

RUTH MCKENNY

Mirė pažangi rašytoja Ruth McKenny 60 metų amžiaus. Ji yra parašiusi keletą knygų. Geriausiai ji pagarsėjo su knyga "My Sister Eileen", iš kurios buvo sukurta muzikinis filmas.

* * *

Rikers Island kalėjime nušaudė 29 metų kalinys John Smith.

* * *

Susan Kauffman užsimušė pildama iš 35-to aukšto.

* * *

Brooklynietis užmuštas, kai jo automobilis įvažiojo ant kelio gulintį sužeistą arklį.

* * *

Policijai pakeltas atlyginimas dabar jau siekia \$17,000 į metus.

Viešnia iš Brazilijos

Iš Brazilijos buvo atvykęs Vanda Meškauskienė su braziliečių lietuvių grupe dalyvauti šokių festivalyje Chicagoje. Poto Vanda nuvyko į Los Angeles ir pavišėjo jopas sūnų. Grįždama namo sustojo porai dienų pas mokslo metų draugę Valeriją Gasiūnienę.

J. Grybas ją pavežėjo, parodė Coney Islandą ir kitas miesto vietas. Ji taipgi lankėsi "Laisvės" ir LDS įstaigose.

Liepos 26 d. su savo grupe išvyko į San Paulą, Braziliją, pas savo vyrą ir kitą sūnų.

JONAS

Pramogų Kalendorius

RUGPIŪČIO 13 D.

LLD 7-os apskrities piknikas įvyks Olympia Parke, Worcester, Mass.

Graži parama iš Mass. valst. pikniko

Pereitą sekmadienį, liepos 30 d., Methuen, Mass., įvyko piknikas. Šiame piknike dalyvavo ir Antanas Bimba, "L." redak. kuris parvežė suvirš penkių šimtų dolerių dovanomis:

George Shimaitis.....\$250.00
Frank ir
Olga Graham..... 100.00
P. ir M. Karpowich... 30.00
Elizabeth Repshis... 10.00
V. G. Kvetkai..... 10.00
Juozas Bolys..... 10.00
R. Zoluba..... 10.00
P. Žukauskienė..... 10.00
P. Niūkas..... 10.00
V. Bolys.....10.00
Bill Bolys..... 10.00
E. Freimontienė..... 6.00
Eva Krallikauskienė... 5.00
Jonas Owerka..... 5.00
K. Kazlauskienė..... 5.00
Rožė Wallen..... 5.00
M. Grigaliūnienė..... 5.00
A. Kandraška..... 5.00
Povilas Lupsevich... 5.00
Nelė Gryblienė..... 4.00

Širdingai ačiū viršminėtiems už jų puikią paramą laikraščiai. Tikimės, kad ir kiti paseks jų gražų pavyzdį. ADMINISTRACIJA

Sunkiai susirgęs

Gavome pranešimą iš Hawthorne, N. J., kad antradienį anksti rytą Juozas Bimba gavo antrą priepuolį, šį kartą labai sunkų ir pavojingą. Vienas šonas suparaližuotas, paliesta ir kalba. Skubiai nuvežtas į Paterson, N. J. General Hospital. Linkime Juozui nugalėti ir šį smūgį ir greitai susveikti. REP.

Brooklyn, N. Y.

Mirus
VINCUI VENSKŪNUI

Reiškiame gilią užuojautą jo žmonai Violai, dukrai Valentinei, žentui Alekui Nevins, anukėms Diana ir Joyce, giminėms bei draugams Argentinijoje, JAV ir Lietuvoje.

HELENA ir ROBERTAS FEIFERIAI
Woodhaven, N. Y.

Mirus

Vincui Venskūnui

Reiškiame gilią užuojautą jo žmonai Viola, dukrai Valentinei, žentui Aleksandrui, anūkiams Diana ir Joyce, giminėms ir artimiesiems.

P. H. Siauriai
L. Kavaliauskaitė
A. N. Iešmantai
J. Siurba
W. A. Malin
Wm. Arthur Baltrušaitis
J. Grybas
J. M. Nevins
V. A. Čepuliai
W. B. Keršuliai
K. B. Briedžiai
M. Šukaitienė
A. Rainienė
M. E. Liepai
E. N. Jeskevičiūtė

W. K. Misiūnai
J. J. Lazauskai
J. A. Babarskai
F. N. Bukniai
G. Danilevičienė
Fr. Krunglis
J. Bikučiai
R. H. Feiferiai
U. Bagdonienė
Anne Yakstis
F. Varaška
F. V. Budroniai
Ieva Mizarienė
A. Jeskevičiūtė